

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

51. aastakäik

26. märts 2008

Sisukord

- I EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik

MÄÄRUSED

Komisjoni määrus (EÜ) nr 272/2008, 25. märts 2008, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril 1

- II EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik

OTSUSED

Nõukogu

2008/261/EÜ:

- ★ Nõukogu otsus, 28. veebruar 2008, mis käsitleb Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Ühenduse poolt allakirjutamist ja protokoll teatavate sätete ajutist kohaldamist 3

2008/262/EÜ:

- ★ Nõukogu otsus, 28. veebruar 2008, mis käsitleb Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu poolt allkirjutamist ja protokoll teatavate sätete ajutist kohaldamist 5

Komisjon

2008/263/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 27. juuni 2007, riigiabi C 50/2006 (ex NN 68/2006, CP 102/2006) kohta, mida Austria andis ettevõtjale BAWAG-PSK (teatavaks tehtud numbri K(2007) 3038 all) ⁽¹⁾ 7

2008/264/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 25. märts 2008, tuleohutusnõuete kohta, millele peavad vastama sigarette käsitlevad Euroopa standardid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2001/95/EÜ ⁽¹⁾ 35

RAHVUSVAHELISTE LEPINGUTEGA LOODUD ORGANITE VASTU VÕETUD AKTID

2008/265/EÜ:

- ★ Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) asutatud EL-Šveitsi segakomitee otsus nr 1/2008, 28. veebruar 2008, millega muudetakse selle töökorda 37

III Euroopa Liidu lepingu kohaselt vastu võetud aktid

EUROOPA LIIDU LEPINGU V JAOTISE KOHASILT VASTU VÕETUD AKTID

- ★ Nõukogu otsus 2008/266/ÜVJP, 28. jaanuar 2008, mis käsitleb Euroopa Liidu ja Tšaadi Vabariigi vahelise lepingu sõlmimist Euroopa Liidu vägede staatuse kohta Tšaadi Vabariigis 39
- Euroopa Liidu ja Tšaadi Vabariigi vaheline leping Euroopa Liidu vägede staatuse kohta Tšaadi Vabariigis 40

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 272/2008,

25. märts 2008,

millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse komisjoni 21. detsembri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1580/2007 millega kehtestatakse nõukogu määruste (EÜ) nr 2200/96, (EÜ) nr 2201/96 ja (EÜ) nr 1182/2007 rakenduseeskirjad puu- ja köögiviljasektoris, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 138 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 1580/2007 on sätestatud vastavalt mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay vooru tulemustele kriteeriumid, mille alusel komisjon kehtestab kindlad impordiväärtused kolmandatest riikidest importi-

misel käesoleva määruse lisas sätestatud toodete ja ajavahemike puhul.

- (2) Kooskõlas eespool nimetatud kriteeriumidega tuleb kehtestada kindlad impordiväärtused käesoleva määruse lisas sätestatud tasemetel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1580/2007 artiklis 138 osutatud kindlad impordiväärtused kehtestatakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub 26. märtsil 2008.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 25. märts 2008

Komisjoni nimel

põllumajanduse ja maaelu arenduse peadirektor

Jean-Luc DEMARTY

⁽¹⁾ ELT L 350, 31.12.2007, lk 1.

LISA

Komisjoni 25. märtsi 2008. aasta määrus, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(EUR/100 kg)

CN-kood	Kolmanda riigi kood ⁽¹⁾	Kindel impordiväärtus
0702 00 00	JO	57,9
	MA	61,0
	TR	108,7
	ZZ	75,9
0707 00 05	JO	196,3
	MA	69,9
	MK	99,4
	TR	162,2
	ZZ	132,0
0709 90 70	MA	60,5
	TR	130,6
	ZZ	95,6
0709 90 80	EG	242,2
	ZZ	242,2
0805 10 20	EG	43,9
	IL	57,9
	MA	51,2
	TN	59,9
	TR	60,4
	ZZ	54,7
0805 50 10	IL	106,7
	TR	133,3
	ZA	147,5
	ZZ	129,2
0808 10 80	AR	92,3
	BR	87,5
	CA	103,7
	CL	89,6
	CN	92,1
	MK	44,4
	US	115,6
	UY	55,2
	ZA	69,0
	ZZ	83,3
0808 20 50	AR	80,9
	CL	78,9
	CN	77,6
	ZA	93,5
	ZZ	82,7

(¹) Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni määrmuses (EÜ) nr 1833/2006 (ELT L 354, 14.12.2006, lk 19). Kood „ZZ” tähistab „muud päritolu”.

II

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

OTSUSED

NÕUKOGU

NÕUKOGU OTSUS,

28. veebruar 2008,

mis käsitleb Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolliga (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Ühenduse poolt allkirjutamist ja protokolliga teatavate sätete ajutist kohaldamist

(2008/261/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

- (3) Protokolliga nähakse ette selle teatavate sätete ajutine kohaldamine. Kõnealuseid sätteid tuleks kohaldada ajutiselt kuni protokolliga jõustumiseni.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 62, artikli 63 lõike 3 punkte a ja b, artikleid 66 ja 95 koos artikli 300 lõike 2 esimese lõigu teise lausega,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

- (4) Seoses Euroopa Ühenduse asutamislepingu kohaldamisalasse kuuluva Schengeni *acquis'* edasiarendamisega on asjakohane, et otsust 1999/437/EÜ⁽¹⁾ kohaldataks *mutatis mutandis* ka suhetele Liechtensteini Vürstiriigiga.

ning arvestades järgmist:

- (1) 27. veebruaril 2006 andis nõukogu volitused läbirääkimisteks Liechtensteini Vürstiriigi ja Šveitsi Konföderatsiooniga protokollile üle, mis käsitleb Liechtensteini ühinemist 26. oktoobri 2004. aasta Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (edaspidi vastavalt „protokoll” ja „leping”). Läbirääkimised on lõpetatud ja protokoll parafeeriti 21. juunil 2006 Brüsselis.

- (5) Käesolev otsus ei mõjuta Ühendkuningriigi seisukohta, mis on ära toodud Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud protokollis Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimise kohta ning nõukogu 29. mai 2000. aasta otsuses 2000/365/EÜ (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes).⁽²⁾

- (2) Protokollile on soovitatav alla kirjutada, eeldusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval.

⁽¹⁾ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

⁽²⁾ EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.

- (6) Käesolev otsus ei mõjuta Iirimaa seisukohta, mis on ära toodud Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud protokollis Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimise kohta ning nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsuses 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes. ⁽¹⁾
- (7) Käesolev otsus ei mõjuta Taani seisukohta, mis on ära toodud Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud protokollis Taani seisukoha kohta,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu eesistujale antakse õigus määrata isik(ud), kes on volitatud Euroopa Ühenduse nimel alla kirjutama protokollile Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel, mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega, ning sellega seotud dokumentidele, eeldusel et protokoll sõlmitakse hilisemal kuupäeval.

Protokolli ja sellega seotud dokumentide tekst on lisatud käesolevale otsusele. ⁽²⁾

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse protokollis artikli 2 lõigetega 1 ja 2 hõlmatud valdkondades ja nende valdkondade edasiarendamiseks, niivõrd kui nende sätete õiguslikuks aluseks on Euroopa Ühenduse asutamisleping või niivõrd kui nõukogu otsusega 1999/436/EÜ ⁽³⁾ on kindlaks määratud, et nendel sätetel on selline alus.

Artikkel 3

Otsuse 1999/437/EÜ artiklite 1–4 sätteid kohaldatakse *mutatis mutandis* Liechtensteini osalemise suhtes Euroopa Ühenduse asutamislepingu kohaldamisalasse kuuluva Schengeni *acquis'* rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises.

Artikkel 4

Protokolli artikleid 1 ja 4 ning artikli 5 lõike 2 punkti a esimest lauset ja lepingu artikli 3 lõiget 1–4 ning artiklites 4, 5 ja 6 sätestatud õiguseid ja kohustusi tuleb vastavalt protokollis artikli 9 lõikele 2 kohaldada ajutiselt käesoleva protokollis alla kirjutamisest alates kuni selle jõustumiseni.

Brüssel, 28. veebruar 2008

Nõukogu nimel

eesistuja

D. MATE

⁽¹⁾ EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

⁽²⁾ Nõukogu dokument 16462/06 on kättesaadav aadressil: <http://register.consilium.europa.eu>

⁽³⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 17.

NÕUKOGU OTSUS,

28. veebruar 2008,

mis käsitleb Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu poolt allakirjutamist ja protokoll teatavate sätete ajutist kohaldamist

(2008/262/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikleid 24 ja 38,

ning arvestades järgmist:

- (1) 27. veebruaril 2006 volitas nõukogu eesistujariiki komisjoni toetusel alustama läbirääkimisi Liechtensteini Vürstiriigi ja Šveitsi Konföderatsiooniga protokollile üle, mis käsitleb Liechtensteini ühinemist 26. oktoobri 2004. aasta Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (edaspidi vastavalt „protokoll” ja „leping”). Läbirääkimised on lõpetatud ja protokoll parafeeriti 21. juunil 2006 Brüsselis.
- (2) Protokollile on soovitatav alla kirjutada, eeldusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval.
- (3) Protokolliga nähakse ette selle teatavate sätete ajutine kohaldamine. Kõnealuseid sätteid tuleks kohaldada ajutiselt kuni protokollile jõustumiseni.
- (4) Seoses Euroopa Liidu lepingu IV osa kohaldamisalasse kuuluva Schengeni *acquis'* edasiarendamisega on asjakohane, et nõukogu otsust 1999/437/EÜ⁽¹⁾ kohaldataks *mutatis mutandis* ka suhetele Liechtensteini Vürstiriigiga.

⁽¹⁾ 17. mai 1999. aasta otsus Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

- (5) Käesolev otsus ei mõjuta Ühendkuningriigi seisukohta, mis on ära toodud Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud protokollis Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimise kohta ning nõukogu 29. mai 2000. aasta otsuses 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes.⁽²⁾

- (6) Käesolev otsus ei mõjuta Iirimaa seisukohta, mis on ära toodud Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud protokollis Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimise kohta ning nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsuses 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes.⁽³⁾

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu eesistujale antakse õigus määrata isik(ud), kes on volitatud Euroopa Liidu nimel alla kirjutama protokollile Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel, mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega, ning sellega seotud dokumentidele, eeldusel et protokoll sõlmitakse hilisemal kuupäeval.

Protokollile ja sellega seotud dokumentide tekst on lisatud käesolevale otsusele.⁽⁴⁾

⁽²⁾ EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.

⁽³⁾ EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

⁽⁴⁾ Nõukogu dokument 16462/06 on kättesaadav aadressil <http://register.consilium.europa.eu>

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse protokollis artikli 2 lõigetega 1 ja 2 hõlmatud valdkondades ja nende valdkondade edasiarendamiseks, niivõrd kui nende sätete õiguslikuks aluseks on Euroopa Liidu leping või niivõrd kui nõukogu otsusega 1999/436/EÜ ⁽¹⁾ on kindlaks määratud, et nendel sätetel on selline alus.

Artikkel 3

Otsuse 1999/437/EÜ artiklite 1–4 sätteid kohaldatakse *mutatis mutandis* Liechtensteini osalemise suhtes Euroopa Liidu lepingu VI jaotise kohaldamisalasse kuuluva Schengeni *acquis'* rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises.

Artikkel 4

Protokollis artikleid 1 ja 4 ning artikli 5 lõike 2 punkti a esimest lauset ja lepingu artikli 3 lõiget 1–4 ning artiklites 4, 5 ja 6 sätestatud õiguseid ja kohustusi tuleb vastavalt protokollis artikli 9 lõikele 2 kohaldada ajutiselt käesoleva protokollis allakirjutamisest alates kuni selle jõustumiseni.

Brüssel, 28. veebruar 2008

Nõukogu nimel

eesistuja

D. MATE

⁽¹⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 17.

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

27. juuni 2007,

riigiabi C 50/2006 (ex NN 68/2006, CP 102/2006) kohta, mida Austria andis ettevõtjale BAWAG-PSK

(teatavaks tehtud numbri K(2007) 3038 all)

(Ainult saksakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2008/263/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

- (2) 30. mai 2006. aasta kirjas palus komisjon Austrialt lisateavet. Austria ametiasutused vastasid 16. juuni 2006. aasta kirjaga.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

- (3) 27. juunil ja 4. detsembril 2006 toimusid kohtumised Austria ametiasutuste ja ettevõtja BAWAG-PSK esindajate vahel. Pärast kohtumisi edastas Austria 18. juuli ja 21. septembri 2006. aasta kirjades lisateabe.

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

- (4) Komisjon teavitas 22. novembri 2006. aasta kirjas Austriat oma otsusest algatada kõnealuse abimeetme suhtes EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetlus.

võttes arvesse nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks, ⁽¹⁾

olles kutsunud huvitatud isikuid esitama märkusi vastavalt eespool nimetatud sätetele, ⁽²⁾

- (5) Komisjoni otsus menetluse algatamise kohta avaldati *Euroopa Liidu Teatajas*. ⁽³⁾ Komisjon palus huvitatud isikutel esitada oma märkused, kuid ühtegi märkust ei laekunud.

ning arvestades järgmist:

- (6) Pärast komisjoni teabenõuete saamist andis Austria 31. detsembri 2006. aasta ja 31. jaanuari 2007. aasta kirjas lisateavet.

I. MENETLUS

(1) Pärast ajakirjanduses ilmunud teavet Bank für Arbeit und Wirtschaft und Österreichische Postsparkasse Aktiengesellschafti (edaspidi „BAWAG-PSK“) majanduslike raskuste kohta saatis komisjon Austriale 5. mail 2006 teabenõude. Samal päeval saabus komisjoni Austria ametiasutuste kiri teabega riigigarantii andmise kohta ettevõtjale BAWAG-PSK.

- (7) 28. veebruaril, 30. märtsil, 25. aprillil ja 8. mail 2007 toimusid kohtumised Austria ametiasutuste, ettevõtja BAWAG-PSK ja Cerberuse esindajate vahel. Seejärel andis Austria 28. märtsi, 19. aprilli, 4., 21. ja 31. mai ning 13. juuni 2007. aasta kirjades lisateavet.

⁽¹⁾ EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1. Määrust on muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

⁽²⁾ ELT C 232, 30.12.2006, lk 11.

⁽³⁾ Vt joonealune märkus 2.

II. TAUST

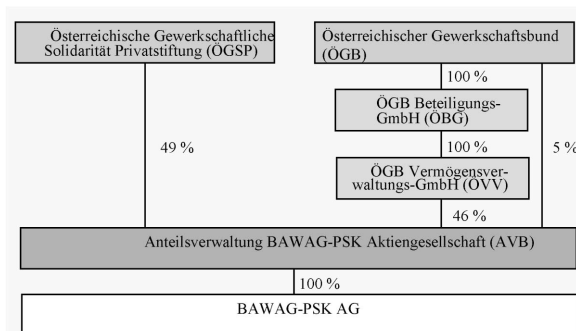
BAWAG-PSK

- (8) BAWAG-PSK on Austria suuruselt neljas pank. BAWAG-PSK on väärtpaberiturul noteerimata panganduse ja rahanduse alal tegutsev ettevõtjate kontsern, kes on tegev kõigis finantsteenuste valdkondades nii Austrias kui ka teistes riikides. Ettevõtjal BAWAG-PSK on riigi suurim keskselt juhitud filiaalide võrk (ligikaudu 157 BAWAGi filiaali ja 1 300 teeninduspunkti postkontorites) ning 1,2 miljonit era- ja enam kui 60 000 äriklienti. 31. detsembril 2005 oli ettevõtja bilansimaht 53 miljardit eurot, samal ajal kui hoiuste summa oli umbes 18 miljardit eurot.
- (9) Järgmises tabelis 1 on esitatud ülevaade ettevõtja BAWAG-PSK olulisematest majandusnäitajatest aastatel 2004–2006.

Tabel 1

BAWAG-PSK	Bilansisumma (mld eurot)	Töötajate arv	Hoiused (mld eurot)	Põhitegevuskasum (mln eurot)	Aastakasum (mln eurot)
2004	56,3	6 275	18,7	280	160,3
2005	57,9	6 632	18,2	217	6,2
2006	50,8	6 670	14,6	140	40,4

- (10) Kuni 2006. aastani oli BAWAG-PSK kaudselt täielikult Austria Ametiühingute Liidu (Österreichischer Gewerkschaftsbund – ÖGB) ⁽⁴⁾ omandis. Panga ajalugu ulatub 1922. aastasse, kui ametiühingute ja tarbijate ühistute finantsvarade haldamiseks asutati Arbeiterbank (töölispank). Pärast Teise maailmasõja lõppu avasid Austria ametiühingud panga uuesti.
- (11) 2005. aasta detsembris oli BAWAG-PSK omandistruktuur järgmine:

⁽⁴⁾ ÖGB-le kuulus otseselt 51 % äriühingu aktsiatest ja kaudselt – eraõigusliku fondi Österreichische Gewerkschaftliche Solidarität Privatstiftung (ÖGSP) kaudu – 49 % aktsiatest. ÖGB on ÖGSP asutaja.

- (12) 1. augustil 2005 sõlmitud jagunemis- ja ühendamislepingu alusel loobus BAWAG täielikult pangandustegevusest. BAWAGi pangandustegevuse võttis üle uus äriühing BAWAG-PSK. Ühendatav ettevõtja BAWAG nimetati ümber AVBks. Ettevõtjale AVB (varem BAWAG) alles jäänud varad kujutavad endast lisaks väärtpaberitele põhiosas 100-protsendilist osalust ettevõttes BAWAG-PSK. Passiva poolel jäid AVB bilanssi osaliselt BAWAGi kohustused krediidasutuste ees summas [...] ^(*) miljardit eurot ning osa BAWAGi omakapitalist.

- (13) 31. detsembril 2005 moodustasid BAWAG-PSK nõuded otseste ja kaudsete aktsionäride ees [...] miljardit eurot. ⁽⁵⁾ Kõnealuste nõuete katmise ulatus sõltus esmaajoonest ettevõtja BAWAG-PSK aktsiate müügist saadavast hinnast. Nõuete täielikuks katmiseks oleks võimaliku ostja koguinvesteering pidanud olema ligikaudu [...] miljardit eurot. ⁽⁶⁾

- (14) Kodumaisel turul jaguneb BAWAG-PSK tegevus viieks põhivaldkonnaks:

a) eraklientide segment hõlmab jaemüüki, müüki postkontorites, mobiilset müüki ja e-pangandust. Klientideks on palgatöötajad ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted;

b) äriklientide segment hõlmab institutsioonilisi kliente ja sotsiaalkindlustusasutusi ning riigisiseseid ja rahvusvahelisi suurkliente. Austria residentidest kliendid liigitatakse nimetatud segmenti, kui nende aastatulu moodustab vähemalt 4 miljonit eurot;

c) avaliku sektori segment hõlmab põhiliselt liiduvallitsusele, liidumaadele ja Austria kohalikele omavalitsustele osutatavaid krediidi- ja makseteenuseid;

^(*) Ärisaladus.

⁽⁵⁾ Nõuetest lõviosa moodustasid kaks tagatiseta laenu, mis olid antud AVB-le arvelduskrediidina kogusummas 1,531 miljardit eurot, ja kaks ÖGSP-le arvelduskrediidina antud laenu kogusummas [...] miljonit eurot.

⁽⁶⁾ Ostuhinna ja ettevõtja BAWAG-PSK jaoks vajaliku kapitalimahutuse summa kokku.

- d) kapitalituru segmenti kuulub kontserni riigikassaga seotud tegevus ning eriti tulu pangaportfelliist ning vara- ja fondihaldus ning emissioonitegevus;
- e) kinnisvara- ja liisingutegevus hõlmab kõnealustes valdkondades tegutsevate tütarettevõtete tulu ja eelkõige äriklientidele kinnisvaraprojektide rahastamiseks antavatest laenudest saadavat tulu.
- (15) 2005. aastal olid ettevõtja BAWAG-PSK turuosad Austrias toodete kaupa järgmised (tabel 2):

Tabel 2

Toodet tegevusalade lõikes		Turuosa
Kodumaiste klientide hoiused	Erakliendid	12 %
	Ärikliendid	8 %
Kodumaiste klientide laenud, sh hüpoteeklaenud	Erakliendid	6 %
	Ärikliendid	8 %
	Avalik sektor	25 %
Krediitkaardid (erakliendid)	Deebetkaardid	13 %
	Krediitkaardid	11 %
Liisingutegevus		7 %
Tegevus kapitaliturul		5 %

- (16) Ettevõtjal BAWAG-PSK on peamise avalikule sektorile pangateenuste [...] osutajana tugev turupositsioon. [...] valitsuse rahaülekannetest ja palgamaksetest avaliku sektori teenistujatele toimub selle panga kaudu.
- (17) Lisaks tegutseb BAWAG-PSK äriühingute BAWAG Versicherung AG ja PSK Versicherung AG (7) kaudu kindlustussektoris ning BAWAG-PSK Immobilien AG, jalatsikaupluste keti Stiefelkönig ja telekanali ATV Privat-TV Services kaudu pangaga mitteseotud teenuste valdkonnas.

(7) BAWAG Versicherung AG ja PSK Versicherung AG turuosa Austria elukindlustusturul on [...] %.

- (18) Pank on laienenud ka rahvusvahelisel tasandil. Välisfiliaalide varade osakaal on suurenenud umbes [...] %-lt 1995. aastal umbes [...] %-le ja kui arvestada ka tütarettevõteteid, siis veidi enam kui [...] %-le 2004. aastal. Pangal on tütarettevõtted või osalused Tšehhi Vabariigis, Slovakkias, Sloveenias, Ungaris, Maltal ja Liibüas. Uutes liikmesriikides on panga turuosad siiski väikesed.
- (19) 30. detsembril 2006 müüs ÖGB ettevõtja BAWAG-PSK konsortsiumile, mida juhib USA investimiskontsern Cerberus Capital Management L.P. (edaspidi „konsortsium“). (8) Sulgemine toimus pärast ametliku edasilükkava loa ja konkurentsiameti loa saamist 15. mail 2007. Müügihind on [...] miljardit eurot. Lisaks lubas konsortsium suurendada kapitali [...] miljoni euro võrra.

BAWAG-PSK majanduslikud raskused

- (20) Ettevõtja BAWAG-PSK majanduslikud raskused on tekkinud põhiliselt kahe tehingu – Kariibi piirkonna tehingute ja Refco – tagajärjel, mida olid teostanud mõned eelmise juhatuse liikmed. Kõnealused tehingud said võimalikuks, kuna osalised ei ohjanud piisavalt riske ja hoidsid ettekatsetult kõrvale olemasolevatest kontrolliinstantsidest.
- Kariibi piirkonna tehingud*
- (21) Kariibi tehingud leidsid aset põhiliselt aastatel 1995–2001. Ajavahemikus 1995–1998 kanti esmalt kolmes osas kokku 550 miljonit USA dollarit Dublinis asuva äriühingu BAWAG International Finance kaudu üle Kaimani saartel registreeritud ettevõtetele. 1998. aastal anti veel üks laen summas 89 miljonit USA dollarit. 1998. aasta septembris oli olukord selline, et BAWAG-PSK oli Dublinis asuva tütarettevõtte kaudu andnud neljale ettevõttele erinevate investeeringute eesmärgil kokku 639 miljonit USA dollarit krediiti. Kõnealuseid summasid kasutati jeeni ja USA dollari vahetuskursi muutusega spekulatsiooniks. Kolmanda osapoole eraldatud omakapitali osa, mis toimus laenude kattena, ja esmajärguliste hoiuselepingute vahendid kasutati seejärel järk-järgult spekulatsioonide tagatisena ära, sest oodatud vahetuskursi muutust ei toimunud. Seoses 1998. aasta rahastamisega tekkis sellisel viisil kogukahjum summas [...] miljonit USA dollarit.

(8) Konsortsiumi liikmed on Cerberus European Investments, Österreichische Post, Generali Holding Vienna AG, Wüstenrot Verwaltung- und Dienstleistungen GmbH, teised finantsasutused ja eraisikud.

- (22) 1998. aasta lõpuni jätkati rahastamist kogusummas [...] miljonit USA dollarit ja 1999. aastal võeti krediidikohustusid ligikaudu [...] miljoni euro ulatuses ning see tõi endaga jällegi kaasa kahjumi. Jeeni vahetuskursi oodatud areng jäi seegi kord toimumata; aja jooksul märgatavalt vähenenud optsioonid müüdi väga suure kahjumiga. 1999. aasta lõpus moodustasid kohustused [...] miljardit eurot. Kohustuste järsu tõusu põhjuseks olid suures osas ka tugevad kõikumised vahetuskursside struktuuris.
- (23) 1999. aasta lõpus ja 2000. aasta alguses tehti viimane katse kõnealustest tehingutest seni tekkinud kahjumeid siiski veel katta. Fondidesse investeeriti veel [...] miljonit eurot koos eelmistest optsioonidest jäänud [...] miljoni USA dollariga. Investeeringud tehti jällegi jeeni vahetuslepingute spekulatsioonide raames, mis tõi uuesti kaasa investeeritud vahendite täieliku kaotuse. 2000. aasta lõpus olid kohustused kirjeldatud tehingute tulemusena [...] miljardit eurot. 2001. aasta lõpust alates struktureeriti kahjumid sageli ümber ja vähendati need osalise mahakandmise teel 2005. aasta oktoobriks ligikaudu [...] miljardile eurole.
- Refco*
- (24) BAWAG-PSK ärisuhe ettevõtjaga Refco Group Ltd. LLC (edaspidi Refco) ⁽⁹⁾ algas 1998. aastal ja kestis 2005. aasta oktoobrini. Ärisuhe hõlmas põhiliselt järgmist:
- a) BAWAG-PSK osalus Refcos ajavahemikus 1999–2004;
- b) finantseeringud laekumistes osalemise lepingu raames;
- c) BAWAG-PSK ja Refco koostöö mitmes igapäevaste panga- ja väärtpaberitehingute valdkonnas;
- d) laenude andmine BAWAG-PSK poolt Refcole; laenude andmine sai alguse 1998. aastal antud laenust, mis tagastati seoses BAWAG-PSK osaluse lõppemisega Refcos 2004. aastal, ning jätkus enam kui 350 miljoni euro suuruse laenu andmisega 2005. aasta oktoobris. Vahepealsel ajal anti Refcole või Refco kontserni ettevõtetele ikka ja jälle laene, sealhulgas ka mitmeid väga lühiajalisi laene, mis võimaldasid Refcol oma bilansi sulgeda (nn aastalõputehingud).
- (25) 2006. aasta aprillis esitasid Refco, võlausaldajate komitee (Refco tagatiseta võlausaldajate komitee), Department of Justice (USA justiitsministeerium) ja Securities and Exchange Commission (SEC, USA börsijärelevalve) USAs BAWAG-PSK vastu hagid. Kõnealuste menetluste raames külmutati kohtu korraldusel ligikaudu [...] USA dollari suurune summa. Lõpuks jõuti Ühendriikide ametiasutuste ja Refco võlausaldajate vaheliste läbirääkimiste tulemusena kokkuleppele.
- (26) Ärisuhe Refcoga tõi BAWAG-PSK jaoks 2005. aasta lõpu seisuga kaasa kogukulud summas [...] miljonit eurot, mis jagunevad järgmiselt:
- 350 miljonit eurot laenu vähendamise vajaduse katteks;
  - kahjum summas [...] miljonit eurot kulla vahetuslepingutest;
  - kahjum summas [...] miljonit eurot esmajärguliste tagatisega laenude müügist;
  - [...] miljonit eurot teiste kohustuste vähendamiseks; ning
  - vastavad kohtukulud.
- (27) Kõnealusele summale lisandus [...] miljoni euro suurune eraldis, mis tuli 2006. aasta mai alguses teha tagasiulatavalt kompromissi sõlmimiseks Refco võlausaldajatega. Tulemuseks oli 1,0045 miljardi euro suurune kahjum Refco tehingutest.
- (28) 5. juunil 2006 sõlmis BAWAG-PSK Refco võlausaldajatega kokkuleppe. BAWAG-PSK kohustus tasuma Refco võlausaldajatele ja aktsionäridele [...] miljonit USA dollarit. Lisaks loobus BAWAG-PSK krediidinõuetest summas [...] miljonit USA dollarit. Peale selle leppisid osalised kokku, et Refco võlausaldajatele ja aktsionäridele makstakse [...] % üle [...] miljoni euro ulatuvast müügihinnast, kõige rohkem siiski [...] miljonit USA dollarit.
- Tehingute (Kariibi piirkonna tehingud ja Refco) mõjud*
- (29) 2004. aastal kanti Kariibi piirkonna tehingutest tekkinud nõudeid maha summas ligikaudu [...] miljonit eurot.

⁽⁹⁾ Refco oli sellel ajal USA suurim tuletisinstrumentide ja toormega kaupleja.

- (30) 2005. aastal kasutati Kariibi piirkonna tehingutest tekkinud kahjumi vähendamiseks likviidseid vahendeid summas [...] miljonit eurot, 2005. aastal toimunud ümberkorraldamise käigus kanti maha 534 miljonit eurot ja seejärel korrigeeriti väärtust 2005. aastal summas [...] miljonit eurot. [...] Järelejäänud summa – [...] miljoni euro väärtus korrigeeriti täies ulatuses.
- (31) 2005. aasta oktoobris tabas BAWAG-PSK-d Refco pankrot ja samal ajal tuli päevavalgele Kariibi piirkonna tehingutest tekkinud kahjum.
- (32) Kõnealused sündmuste tulemusel korrigeeriti [...] ⁽¹⁰⁾ aasta bilansis väärtusi summas [...] miljardit eurot. BAWAG-PSK oli suuteline katma ainult [...] miljonit eurot viitlaekumistest ning aastase puhastulu arvelt.
- (33) Pärast ajakirjanduses ilmunud teavet võtsid hoiustajad 2006. aasta aprilli lõpus, mai alguses massiliselt oma jooksev- ja hoiukontodelt raha välja. Ajavahemikus 2005. aasta septembrist 2006. aasta juunini vähenesid summad panga jooksevkontodel [...] miljoni euro ja summad hoiukontodel [...] miljardi euro võrra.
- III. HINNATAVA ABIMEETME KIRJELDUS**
- (34) Käesolevas otsuses hinnatavaks abimeetmeks on 8. mail 2006. aasta seadusega *BAWAG-PSK-Sicherungsgesetz* (edaspidi „BAWAG-PSK seadus“) ettevõtjale BAWAG-PSK antud 900 miljoni euro suurune riigigarantii. Seadus sisaldas omanike jaoks kohustust müüa BAWAG-PSK kolmandale isikule.
- (35) Ilma riigigarantiita ei oleks ettevõtja BAWAG-PSK olnud võimeline vastama Austria pangandusseaduses („BWG“) sätestatud tingimustele maksevõime ja omakapitali kohta ega sulgema 2005. aasta bilanssi.
- (36) 31. mail 2006 allkirjastasid ettevõtja BAWAG-PSK otsesed ja kaudsed omanikud (ÖGB, ÖGSP, ÖBG, ÖVV ja AVB) müügikokkuleppe, milles kohustusid müüma oma aktsiad sõltumatule kolmandale isikule.
- (37) 6. juunil 2006 allkirjastasid Austria riik ja ettevõtja BAWAG-PSK kõnealusele seadusele tugineva garantiikokkuleppe. Kokkulepe hõlmas sätteid garantii, tingimuste, garantiitasu, BAWAG-PSK vastutuse ja garantii kestuse kohta. Müügikokkuleppe lisati garantiikokkuleppele.
- (38) Lisaks allkirjastasid Austria riik ja ettevõtja BAWAG-PSK otsesed ja kaudsed omanikud (ÖGB, ÖGSP, ÖBG, ÖVV ja AVB) 6. juunil 2006 mahuka kokkuleppe, mille 7. peatüki lõikes 3 on sätestatud müügist laekuva tulu kasutamise. Ettevõtja BAWAG-PSK aktsiate müümisel tuleb müügist laekuvat tulu kasutada järgmises järjekorras:
- a) kolmandate isikute nõuete täitmine müügi tagamiseks;
- b) omanikele esitatud nõuete täitmine vastavalt *Refco* juhtumi puhul saavutatud kompromissile;
- c) kõikide makse teostamise ajal alles jäänud AVB kohustuste tasumine;
- d) kõikide makse teostamise ajal alles jäänud BAWAG-PSK (endiste) kaudsete omanike kohustuste tasumine;
- e) Austria riigi garantii vähendamine BAWAG-PSK omakapitaliinvesteeringu kaudu.
- (39) Garantii lõppes 15. mail 2007. aastal seoses BAWAG-PSK konsortsiumile müümise lõpetamisega.
- Garantii eesmärgid*
- (40) Austrialt saadud teabe kohaselt oli garantii eesmärgiks:
- a) stabiliseerida ja tugevdada ettevõtja BAWAG-PSK seisundit;
- b) võimaldada 2005. aasta bilansi koostamist;
- c) võimaldada müügimeetmete alustamist või jätkamist;
- d) säilitada ettevõtja BAWAG-PSK toimimisvõime tulevikus;
- e) tugevdada investorite usaldust Austria finantsturu vastu.

⁽¹⁰⁾ [...].

Garantiiga seotud tingimused

- (41) Esialgsete tingimuste kohaselt lõppes garantii 60 päeva pärast BAWAG-PSK müüki, kuid mitte hiljem kui 1. juulil 2007. Vaatamata sellele oli garantii pikendamine teatavatel tingimustel võimalik.
- (42) Ettevõtja BAWAG-PSK pidi kuni 30. juunini 2007 maksma lõivu 0,2 % aastas ja pärast nimetatud kuupäeva 1,2 % aastas.
- (43) Austria garantiid oli võimalik kasutada ainult juhul, kui kumulatiivselt
- jääb BAWAG-PSK müük toimumata;
  - palutakse ettevõtjal BAWAG-PSK ning tema otsestel ja kaudsetel aktsionäridel teostada maksed ja avalikustada oma finantsseis ning kohustatakse neid jätkama makseid kuni maksevõime lõppemiseni;
  - on panga majanduslik seisund (omavahendite summa on väiksem seaduses sätestatud piirmäärast) jätkuvalt ebakindel; ja
  - ähvardab ettevõtjat BAWAG-PSK pankrot (ülemäärasest võlgnevusest tingitud suutmatust täita maksekohustusi) või see on juba välja kuulutatud.
- (44) Garantii kasutamine oli lubatud ka juhul, kui pankrotiohu tooks kaasa üksnes garantii lõppemine 1. juulil 2007; Austria oli võimalik seda garantii pikendamisega vältida. Selle eeltingimuseks oli aga valitsuse vastav otsus.
- (45) Garantii kattis ainult need nõuded, mis arvestati BWG paragrahvi 22 lõikes 2 sätestatud alustel ja mis klassifitseeriti vastavalt finantsturuinspektsiooni määrusele. ⁽¹¹⁾
- (46) Kõnealuse garantiikokkuleppe kohane Austria garantii, välja arvatud juba antud garantii, lõpeks ettevõtja BAWAG-PSK aktsiate omandi (otsese või kaudse) üleminekuga kolmandatele isikutele seaduse paragrahvi 3 lõike 1 tähenduses, ent kõige hiljem 1. juulil 2007. Ettevõtja BAWAG-PSK oli kohustatud teatama omandi üleminekust pärast sellest teadasaamist riigile viivitamata kirjalikult, esitades vastavad tõendid. Kui see oleks vajalik aktsiate müümiseks kolmandatele isikutele BAWAG-PSK seaduse paragrahvi 3 lõike 1 tähenduses, pikendaks Austria garantiid BAWAG-PSK põhjendatud taotluse alusel kuni 60 päeva, kõige kauem 30. juunini 2007.
- (47) Austria riigil oli oma rahandusministri kaudu võimalik (valitsuse nõusolekul) kõnealuse kokkuleppega antud garantiid pikendada, kui BAWAG-PSK seaduse paragrahvi 1 lõikes 2 sätestatud tingimused oleksid täidetud. Austria oli võimalik kaaluda sellist pikendamist eelkõige juhul, kui garantii lõppemine seaks ohtu ettevõtja BAWAG-PSK jätkusuutliku saneerimise või müügi. Pikenduse taotlemise korral esitaks ettevõtja BAWAG-PSK Austriale hiljemalt 31. märtsiks 2007 vastava taotluse, milles ta põhjendaks ja kinnitaks asjakohaste dokumentide alusel pikendamise asjaolusid. Kui garantii kasutamisel ähvardaks ettevõtjat riigigarantii ärarajäämisest tulenev võimalik pankrot, oleks Austria võimalik sellist olukorda vältida garantii pikendamise kaudu enne selle lõppemist. Sellisel juhul jääksid garantii kasutamisega seotud tagajärjed saabumata.
- (48) Veel üks riigigarantiiga seotud tingimus kohustas ettevõtjaid BAWAG-PSK ja ÖGB müüma oma osaluse Austria Riigipangas (OeNB). Osutatud toimingut eripära arvestades märkis Austria, et nimetatud osaluste turuhind oleks [...] kuni [...] korda aktsiate nimiväärtusest kõrgem. Selle hinnangu kohaselt jäi turuhind vahemikku [...] miljonist eurost [...] miljoni euron. Austria ametiasutustele müüdüd osaluse lõplikuks hinnaks kujunes [...] miljonit eurot ([...] miljonit eurot ettevõtja BAWAG-PSK eest). Müügist laekunud tulu vastas osaluse arvestuslikule väärtusele.
- (49) Lisaks riigigarantiile moodustasid ühelt poolt erapangad ja teiselt poolt kindlustusseltsid kaks sihtotstarbelist ühingut, et tagada ettevõtja BAWAG-PSK panganduseeskirjadest tulenev kapitali osakaal. Kokkuleppe raames asutas neli krediidiastutust, Bank Austria Creditanstalt, Erste Bank, Österreichische Volksbanken-AG ja Raiffeisen Zentralbank Österreich AG, ning neli kindlustusseltsi, Allianz, Generali, Uniqa ja Wiener Städtische, ettevõtja BAWAG-PSK toetamiseks kaks sihtotstarbelist ühingut.

⁽¹¹⁾ Auditeerimisaruande lisa, BGBl. II nr 305/2005, IV osa punkti 14 alapunktid c ja d.

Kui BA-CA, Erste Bank ja RZB eraldasid igäüks esimese sihtotstarbelise ühingu kapitaliks [...] miljonit eurot ja ÖVAG [...] miljonit eurot, eraldasid kõik neli kindlustusseltsi teise sihtotstarbelise ühingu kapitaliks [...] miljonit eurot. Ettevõtjale BAWAG-PSK anti mõlemas sihtotstarbelises ühingu [...] % suurune kontrollosalus. Kõnealune kokkulepe võimaldas ettevõtjal BAWAG-PSK suurendada oma lubatud kapitali (esimese taseme kapital) 450 miljoni euro võrra. Kontsernina saavutas ettevõtja BAWAG-PSK seega uuesti asjakohase kapitali osakaalu. Selleks et hoida osalevate pankade ja kindlustusseltside risk võimalikult madal, oli lubatud eraldatud rahalisi vahendeid investeerida eranditult kõrgeima reitinguga riiklikesse eurovõlakirjadesse. Pärast ettevõtja BAWAG-PSK konsortsiumile müümise lõpetamist 15. mail 2007 oli kõikidel osanikel õigus vastava sihtotstarbelise ühingu tegevus lõpetada. Järgnenud likvideerimise käigus maksti kõikidele osanikele mitterahaliste väljamaksete kujul (nt nende väärtpaberite ülekandmine, millesse oli investeeritud) välja nende kapitaliosalusele vastav finantsvara.

PSK on raskustes olev äriühing suuniste punkti 2.1 tähenduses, kuid kahtles väga abimeetmete ühisturuga kokkusobivuses.

Päästmisabi

- (52) Suuniste kohaselt on päästmisabi oma laadilt ajutine ja tagastatav abi, mille eesmärk on hoida pödurat äriühingut pinnal seni, kuni ümberkorraldamis- või likvideerimiskava on välja töötatud. Suuniste punkti 15 kohaselt ei anta asjaomast abi kauem kui kuus kuud.

- (53) Garantii anti küll 6. juunil 2006, kuid nagu komisjon kindlaks tegi, jõustus see tagasiulatuvalt 31. detsembril 2005. Abi anti seega kauem kui suunistes ette nähtud kuuekuulise tähtaja jooksul.

IV. MENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED

- (50) EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses käsitles komisjon vaadeldavat meetet esialgu riigiabina EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 ja EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses, sest abi eraldati riigi vahenditest ja saaja majandusliku olukorra parandamise kaudu kahjustas see tõenäoliselt teistest liikmesriikidest pärinevate konkurentide majanduslikku olukorda, ⁽¹²⁾ järelikult moonutas või ähvardas moonutada konkurentsi ning kahjustas liikmesriikidevahelist kaubandust.

- (54) Komisjon kahtles seetõttu sügavalt selles, kas garantiid on võimalik käsitleda ühisturuga kokkusobiva päästmisabina.

Pikaajalise elujõulisuse taastamine

- (51) Komisjon kahtles, kas ettevõtja BAWAG-PSK maksejõuetusel/pankrotil oleks olnud süstemaatiline mõju Austria finantssüsteemile ja Austria majandusele üldisemalt. Seetõttu ei oleks saanud kõnealusel juhul kohaldada artikli 87 lõike 3 punkti b. Esialgse hinnangu alusel jõudis komisjon järeldusele, et abi on vaja hinnata vastavalt ühenduse suunistele raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta ⁽¹³⁾ (edaspidi „suunisted“) ja et EÜ asutamislepingu või ühenduse teiste suuniste asjaomaste sätete alusel ei ole võimalik teha järeldust abi ühisturuga kokkusobivuse kohta. Komisjon nõustus Austriaga, et ettevõtja BAWAG-

- (55) Suuniste punktide 34–37 kohaselt kinnitab komisjon iga abimeetme korral eraldi ümberkorraldamiskava ja hindab, kas kava võimaldab taastada ettevõtte pikaajalise elujõulisuse mõistliku aja jooksul ja realistlike oletuste alusel.

- (56) Komisjon oli seisukohal, et ümberkorraldamiskava tulemuslikkus, saneerimise edukus ja panga tegevuse jätkamine sõltusid suurel määral kõrgest müügihinnast. Esitatud müügistsenaariumid näitasid, et võimalik ostja oleks pidanud investeerima vähemalt ligikaudu [...] miljardit eurot, et taastada täiendava riigiabita panga pikaajaline elujõulisus. Ümberkorraldamiskava kohaselt ei võimaldaks osutatud piirmäärast väiksem koguinvesteering ÖGB-I ja temaga seotud ettevõtetele laene tagasi maksta; samuti ei oleks ostja sellisel juhul suuteline omakapitali tarvilikul määral suurendama.

⁽¹²⁾ Euroopa Kohtu 14. septembri 1994. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-278/92, C-279/92 ja C-280/92, Hispaania Kuningriik vs. komisjon, EKL 1994, I-4103.

⁽¹³⁾ ELT C 244, 1.10.2004, lk 2.

- (57) Komisjon ei välistanud, et raha massiline väljavõtmine 2006. aasta kevadel ja reitingu alandamine⁽¹⁴⁾ ning sellest tulenevad suuremad refinantseerimiskulud tekitasid ettevõtjale BAWAG-PSK täiendavaid raskusi. See kajastuks alles 2006. aasta aastaaruandes. Lisaks sellele võivad reklaamikampaaniad, mille käigus pakutakse näiteks hoiustele kõrgeid intressimäärasid, mõjutada panga kasumlikkust. Ajakirjanduses märgiti, et ettevõtjal BAWAG-PSK võib 2006. aastal tekkida täiendav kahjum summas 20 miljonit eurot.
- (58) Lisaks osutas komisjon, et ümberkorraldamiskava peab suuniste kohaselt sisaldama eri stsenaariume, mis põhinevad optimistlikel, pessimistlikel ja vahepealsetel oletustel. Austria esitas aga ainult baasjuhtumi stsenaariumi, mis on kooskõlas võimalikele huvitatud isikutele teabekirjas teatavaks tehtud andmetega. Kõnealune äriplaani koostati panga müüki silmas pidades. Komisjon kahtleb, kas äriplaani aluseks olevad oletused vastavad ümberkorraldamiskavas sisalduva baasjuhtumi stsenaariumi tingimustele. Komisjon ootas, et kaks veel esitatavat stsenaariumi, millest üks põhineb optimistlikel ja teine pessimistlikel oletustel, tõendavad ümberkorraldamiskava stabiilsust ja teostatavust.
- (59) Komisjon kahtles samuti, kas äriplaanis on arvesse võetud kõiki riske, esmajoones:
- a) USAs esitatud hagid: ei olnud võimalik välistada, et hagejad esitavad täiendavaid hagsid (osaliselt märkimisväärsete nõuetega) ning viivad need edukalt lõpule. Võimalike riskide tasakaalustamise eest (kohtumenetluse-eelsed kokkulepped) kanti hoolt Refco reservi moodustamise raames 2005. aasta raamatupidamise aastaaruandes. Lisaks ei olnud võimalik välistada, et on üksikisikutest kannatanuid, kes ei soovi saada väljamakseid võlausaldajate komiteega sõlmitud kokkuleppe alusel eraldatud vahenditest. Sellisel juhul võivad nimetatud kannatanud esitada BAWAG-PSK vastu hagi ja võlausaldajate komitee peaks vastava summa ettevõtjale BAWAG-PSK tagastama, kuid ei ole siiski võimalik välistada, et tegelikult maksmisele kuuluv summa on suurem kui ettevõtjale tagastatav summa;
- b) ettevõtja BAWAG-PSK aktsionäride kohustuste täitmata jätmise USA võlausaldajate ees – sellisel juhul tuleks ettevõtjal BAWAG-PSK kanda subsidiaarset vastutust;
- c) 2005. aasta raamatupidamise aastaaruandes mainitud kohtuotsus muutuvate intressimäärade kohta avaldas ettevõtjale BAWAG-PSK tõenäoliselt samuti negatiivset mõju.
- Komisjon oli seisukohal, et kõikehõlmava ümberkorraldamiskava koostamiseks tuleb hinnata ka eespool loetletud riske.
- Põhjendamatute konkurentsimoonutuste vältimine*
- (60) EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c kohase erandi saab aluseks võtta ainult juhul, kui abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Suuniste punktide 38–42 kohaselt tuleb võtta meetmed, et vähendada nii palju kui võimalik abi negatiivset mõju konkurentidele. Kõne alla tuleb vara loovutamine, tootmisvõimsuse või turuosa piiramine ning turutõkete vähendamine asjaomastel turgudel. Meetmed peavad olema võrdelised abi moonutava mõjuga ja eelkõige äriühingu suhtelise tähtsusega turul või turgudel. Nende mõju peaks ulatuma kaugemale pikaajalise elujõulisuse taastamise meetmetest. Tasakaalustavate meetmete asjakohasuse hindamisel võtab komisjon arvesse turustruktuuri ja konkurentsitingimusi, tagamaks, et ükski meede ei too kaasa turustruktuuri halvenemist, näiteks mõjutades kaudselt oligopoolse turu teket.
- (61) Austria algselt esitatud tasakaalustavad meetmed hõlmasid panga Frick & Co. müüki, ettevõtja BAWAG-PSK Austria Riigipanga osaluse müüki, Poola ettevõtte Kinomax SP.z o.o ja Viinis asuva kinnistu müüki. Kuna meetmeid ja nende mõju ettevõtjale BAWAG-PSK kirjeldati suhteliselt ebamääraselt, ei olnud komisjonil võimalik hinnata nende tervikmõju. Komisjon vajas seetõttu põhjalikke andmeid eri meetmete mõju kohta ettevõtja BAWAG-PSK varale ja tema tulevasele turuosale ning samuti andmeid kõnealuste meetmete maksumuse ja nende vähendava mõju kohta (nt bilansimahtu silmas pidades).
- (62) Komisjon kahtles, kas täiendavad tasakaalustavad meetmed vähendaksid ettevõtja BAWAG-PSK koguväärtust ja seega ka võimalust saavutada kohustuste katmiseks vajalik müügihind. Pigem tooks täiendav vara loovutamine kaasa vajaliku müügihinna vähenemise müügist laekuva tulu võrra.

⁽¹⁴⁾ Ettevõtja BAWAG-PSK Moody'se reiting langes kõikide lühi- ja pikaajaliste hoiuste ja nõuete puhul tasemelt A2 tasemele A3, finantstugevuse reiting tasemele E+.

(63) Komisjon kahtles, kas ettevõtja BAWAG-PSK tõsine likviidsuskriis oleks toonud kaasa tugevama oligopoolse olukorra tekke Austria pangandusturul, ka seetõttu, et uus turuosaline oleks võinud panga tegevust jätkata.

(64) Lisaks juhtis komisjon tähelepanu sellele, et 2005. aasta septembrist kuni 2006. aasta juunini aset leidnud pangahoiuste paaniline väljavõtmine ei ole tingimata võrreldav tasakaalustava meetmega suuniste tähenduses.

(65) Kokkuvõttes tuleb märkida, et komisjonil puudus oluline teave, et hinnata esitatud tasakaalustavate meetmete mõju asjakohaselt ja piisavalt põhjalikult. Kätesaadavate andmete alusel kahtles komisjon seetõttu tõsiselt, kas kavandatud vähendamismeetmetest piisab abi konkurentsi moonutava mõju leevendamiseks.

Abi piiramine miinimumiga

(66) Suuniste punktide 43–45 kohaselt tuleb abi andmisel rangelt piirduda ümberkorraldamiseks vajamineva miinimumiga, nii et ettevõtjale ei antaks ülemääraseid rahalisi vahendeid, mida on võimalik kasutada agressiivseks turgu moonutavaks tegevuseks või koguni laienemiseks. Lisaks on suunistes sätestatud, et abisaajatelt oodatakse ümberkorraldamiskavasse olulist rahalist panust kas äriühingu säilimiseks ebaolulise vara müügi või turutingimustes toimuva välisfinantseerimise kaudu. Suurettevõtete puhul, nagu seda on BAWAG-PSK, peaks ettevõtte omaosalus olema suuniste kohaselt 50 % ümberkorraldamise kuludest.

(67) Austria väitis, et riigi abimeede ei kujutanud endast kapitalimahutust, vaid riik andis ainult tähtajalise garantii. Komisjonil ei olnud võimalik esitatud teabe alusel täpselt kindlaks teha, kas abi andmisel piirduiti miinimumiga, ja komisjon kahtles, kas Austria teostatud analüüs garantii abikomponendi kohta oli piisav, sest garantiil on kapitalimahutusega samalaadne mõju.

(68) Austria osutas sellele, et ümberkorralduskulud on [...] miljardit eurot ja need kannab 100 % ulatuses BAWAG-PSK ning selle praegused ja tulevased omanikud. Komisjon oli kahtleval seisukohal ja palus lisateavet, et hinnata, kas ettevõtja BAWAG-PSK panus ulatub tõepoolest 50 protsendini ümberkorralduskuludest.

V. AUSTRIA MÄRKUSED

(69) Vastuseks ametliku uurimismenetluse algatamisele esitas Austria olemasoleva ümberkorraldamiskava alusel oma

märkused ja edastas täiendava teabe, milles käsitleti eelkõige järgmisi punkte:

Tõsine häire Austria majanduses

(70) Austria oli seisukohal, et riigiabist teatati kui abist tõsise häire kõrvaldamiseks liikmesriigi majanduses. BAWAG-PSK pankrot oleks avaldanud majandusele ettenägematut ja kaugeleulatuvat negatiivset mõju. Ettevõtja BAWAG-PSK võimalikust pankrotist põhjustatud paanika oleks võinud kanduda kiiresti üle teistele pankadele, eriti seetõttu, et Austria seadustes sätestatud hoiuste tagamise mudeli kohaselt oleks ühe krediitiasutuse maksevõimetus võinud mõjutada ka teisi pankasid. Sellel oleksid laiaulatuslikud tagajärjed kogu Austria majandusele ja eelkõige umbes 70 000 pangandussektori töötaja jaoks. Kahe sihtotstarbelise ühingu moodustamine (vt allpool) kajastab samuti ettevõtja BAWAG-PSK selget toetamist Austria finantsturu suurimate osalejate poolt, kes olid valmis tagama Austria finantsturu stabiilsuse.

(71) Pankrot oleks lisaks Austria Ametiühingute Liidule, kes on panga omanik, mõjutanud kindlasti ka Austria riiki, kuna:

— riik täidab finantsturu stabiilsuse jälgimise avalik-õiguslikku ülesannet;

— BAWAG-PSK teostas kõiki Austria riigi maksid (nt maksud, pensionid, töötus- ja peretoetused); ja

— riik oli varem Österreichische Postsparkasse omanik ja teatavate kohustuste garant.

(72) Lisaks oleks Austria tulnud üle võtta Österreichische Postsparkasse riigiteenistujad koos nende avalikust teenistusest tulenevate õigustega (iga-aastased palgamaksud kogusummas [...] miljonit eurot). Kuna BAWAG-PSK kasutab filiaalidena ka Austria postkontoreid, oleks finantsteenuste mahu vähenemine Austria postkontorites toonud kaasa täiendavate postkontorite sulgemise vajaduse. See oleks tekitanud maapiirkondades struktuuri-probleeme.

(73) Austria oli seisukohal, et panga maksejõuetuse kogu majandusele avalduvate võimalike tagajärgede kvantitatiivne hindamine on peaaegu võimatu.

Abielemendi osakaal riigigarantiis

- (74) Austria väitel oli riigiabi vaja selleks, et lõpetada 2005. aasta septembris alanud pangahoiuste paaniline väljavõtmine ja tagada ettevõtja BAWAG-PSK ja kontserni BAWAG-PSK maksevõime. Ilma ettevõtjale BAWAG-PSK antud riigigarantiita ei oleks ükski erainvestor olnud valmis eraldama vahendeid, mida oleks saanud käsitleda omakapitalina.
- (75) Austria arvamuse kohaselt tuleb riigiabi olemasolu määrata kindlaks vastavalt komisjoni teatisele EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes⁽¹⁵⁾ (edaspidi „teatis“). Teatises jäetakse komisjonile abi suuruse määramisel väga suur otsustamisvabadus. Ainus siduv nõue on, et riigiabi olemasolu tuleb hinnata seoses garantii üksikasjadega. Teatise punktis 3.2 on sätestatud: „Kui laenugarantii andmise ajal on väga tõenäoline, et laenusaaaja ei täida lepingukohustusi, näiteks seetõttu, et ta on majanduslikes raskustes, siis võib garantii väärtus olla niisama suur kui kõnealuse garantiiga tegelikult kaetav summa“. Sellega seoses selgitas Austria, et ettevõtja BAWAG-PSK ei ole laenusaaaja, kellele riik garantii annab, vaid laenuandja. Seetõttu on ettevõtja BAWAG-PSK majanduslik olukord makseriski hindamisel tähtsusetu. Komisjon ei saa seega teha BAWAG-PSK majandusliku olukorra alusel järeldusi makseriski kohta.
- (76) Austria selgitas, et reitinguagentuuri Moody's finantstugevuse reiting (Financial Strength Rating, edaspidi „FSR“)⁽¹⁶⁾ on BAWAG-PSK majandusliku olukorra hindamiseks asjakohane näitaja, sest FSR lähtub eranditult ettevõtte enda finantsuutlikkusest ega arvesta välistoetust. Reiting hõlmab kaudset hinnangut panga tulevasele arengule ja annab põhjendatud ettekujutuse makseriski tõenäosuse kohta tervikuna. Ettevõtja FSR E+ vastab baasreitingule B1–B3 ja tähendaks seega makseriski tõenäosust vahemikus 3,2–10,5 % aastas.
- (77) Austria arvamuse kohaselt ei ole võimalik asjaolust, et abi andmise hetkel liigitas BAWAG-PSK majanduslikes raskustes ettevõtjaks, järeldada, et abielement vastab

garantii nominaalväärtusele 900 miljonit eurot. Komisjon peaks kasutama selle asemel otsustamisvabadust ja võtma arvesse garantiikokkuleppe eripära ja üksikasju ning kindlaks tehtud riskitegurit. Laenusaaaja majanduslikud raskused on vaid üks kaudne tõend riigiabi olemasolu kohta, kuid ei võimalda teha järeldusi abielemendi osakaalu kohta. Komisjon on mitmete ümberkorraldamisjuhtumite puhul määranud raskustes ettevõtjale antud garantii abielemendi osakaalu nominaalväärtusest väiksemaks. Crédit Foncier de France'i⁽¹⁷⁾ juhtumi puhul arvestas komisjon abi osakaalu selle hinna alusel, mida pank eelduste kohaselt oleks pidanud samasuguse garantii eest turul maksuma. Bankgesellschaft Berlini⁽¹⁸⁾ juhtumi puhul määras komisjon garantii väärtuse, nn riskikaitse, majandusliku väärtuse, mitte aga nominaalväärtuse alusel. Ka Saksamaa poolt ettevõttele Chemische Werke Piesteritz antud ümberkorraldamisabi käsitleva juhtumi puhul⁽¹⁹⁾ kehtestas komisjon garantii abielemendi osakaalu kaugelt väiksemana laenu nominaalväärtusest, kuigi Chemische Werke Piesteritz oli sellel ajal majanduslikes raskustes.

- (78) Garantii lühiajalisuse kohta selgitas Austria, et rahandusministril on võimalik BAWAG-PSK seaduse paragrahvi 3 lõike 2 viimase lause kohaselt garantiiperioodi pikendada. See eeldab siiski Austria valitsuse ühehäälsel nõusolekul. Pikendamine on seega Austria valitsuse poliitiline otsus. Ettevõtja BAWAG-PSK võib parimal juhul avaldada Austriale pikendamiseks survet, kui garantii kasutamise tingimused on täidetud. See eeldab ettevõtja BAWAG-PSK oodatavat pankrotti. Ettevõtja BAWAG-PSK peaks enne seda paluma oma omanikelt maksete teostamist ja nõudma neilt finantsolukorra avalikustamist. See kujutaks endast olulist tõket garantii kasutamisel, nii et garantiid ei ole võimalik siduda *de facto* tähtajatu perioodiga. Ka majanduslikult ei saa lähtuda sellest, et garantii toimib lõpmatult. Ettevõtjal BAWAG-PSK oleks võimalik ka müügiotsuse ebaõnnestumise korral kasutada arvukalt võimalusi oma kapitalivajaduse katmiseks pärast üheaastase garantiiperioodi lõppemist. Esiteks toob panga kasum kaasa kapitalivajaduse vähenemise. Teiseks on pangal võimalik vähendada kapitalivajadust riskivarade vähendamise kaudu. Kolmandaks on ka võimalus saada kapitali kolmandatelt isikutelt. Vahepeal raha massilise väljavõtmisega kaasneva kriisi ajal 2006. aasta mais ei saanud neid võimalusi ajalise surve tõttu kasutada. Müügi toimumata jäämise korral oleks pangal olnud võimalik neid võimalusi kasutada.

⁽¹⁵⁾ EÜT C 71, 11.3.2000, lk 14.

⁽¹⁶⁾ FSR kujutab endast reitinguagentuuri Moody's hinnangut panga iseloomulikule turvalisusele ja maksevõimele ega võta seetõttu arvesse teatud väliseid krediidiriske ja krediiditoetuselemente, mida hõlmavad reitinguagentuuri Moody's pangahoiuste reitingud.

⁽¹⁷⁾ Komisjoni otsus, 23. juuni 1999, K(1999) 2035, Crédit Foncier de France (EÜT L 34, 3.2.2001, lk 36), põhjendus 49.

⁽¹⁸⁾ Komisjoni otsus, 18. veebruar 2004, K(2004) 327, Bankgesellschaft Berlin (ELT L 116, 4.5.2005, lk 1), põhjendus 27.

⁽¹⁹⁾ Komisjoni otsus, 2. märts 2005, K(2005) 427, Chemische Werke Piesteritz (ELT L 296, 12.11.2005, lk 19), põhjendus 107.

- (79) Austria arvamuse kohaselt ei saa käsitleda garantiid majanduslikust aspektist nii, nagu oleks see püsivalt BAWAG-PSK varadesse sisse makstud (*paid in*). Uuel omanikul tuleb kõnealune summa oma panusega asendada. Garantii pikendamine ei toimu automaatselt. Ostja ei eralda lihtsalt garantii lõppemisel omakapitaliga võrdset summat. Ostjal on terve rida võimalusi ettevõtja BAWAG-PSK võimaliku kapitali puudujäägiga tegelemiseks. Lisaks on garantii kasutamise tõenäosus piiratud garantii eritingimustega. Eriti vähendab riski asjaolu, et garantii kujutab endast vaid maksevõime garantiid. Austria garantii tuleks kõne alla vaid ettevõtja BAWAG-PSK oodatava pankroti korral. Osutatud pankrot on aga just tänu garantii andmisele ja pärast seda väga ebatõenäoline.
- (80) Garantii kasutamise tõenäosuse kohta selgitas Austria, et garantii andmise ajal oli suur tõenäosus, et BAWAG-PSK müüakse aasta jooksul ostjale, kelle koguinvesteering ületab 2,6 miljardit eurot. Oluliseks tõendiks ettevõtja BAWAG-PSK tegeliku väärtuse kohta 2006. aasta aprillis, seega enne riigigarantii andmist, on müügihind ehk siis pakkujate koguinvesteeringu suurus nende lõplikes pakkumistes 2006. aasta detsembris. Kuna ettevõtjal BAWAG-PSK 2006. aasta kevadel põhiosas probleemid puudusid ja majanduslikesse raskustesse sattus ta ainult piiratud probleemide tõttu, määrati tema väärtuseks riigigarantii andmise seisuga ligikaudu 2,6 miljardit eurot. Kõnealune väärtus kajastub ka pakkumismenetluses, nimelt pakkujate lõplikes pakkumistes 2006. aasta detsembris ja lõpuks Cerberuse tehtud koguinvesteeringus. Pakkujad esitasid pakkumised rahvusvahelise pakkumismenetluse raames, mis viidi läbi avatult ja diskrimineerimiseta ning mille käigus anti pakkujatele enne pakkumise esitamist piisavalt aega võimaliku ostuobjektiga tutvumiseks. Mis puutub Austria teadmistesse ettevõtja BAWAG-PSK tegeliku väärtuse kohta, siis selgitatakse, et Austria oli finantsturuinspektsiooni tegevuse kaudu garantii andmise ajal piisavalt teavet BAWAG-PSK majandusliku olukorra kohta. Kuni garantii andmiseni käsitles Austria ettevõtjat BAWAG-PSK põhimõtteliselt elujõulise ettevõttena, mis vajab ainult kuni müümiseni ajutist abi.
- (81) Teiste finantsvahenditega võrreldavuse kohta selgitas Austria, et riigigarantiid ei saa võrrelda kapitalimahutusega, kui garantiid ei kasutata. Kui FSR on E+, siis on makserisk vaid 5,49 %, nii et 95 % suuruse tõenäosusega ei olnud vaja BAWAG-PSK-le väljamakset teha.
- (82) Austria oli seisukohal, et abielemendi arvestamisel on riigigarantii kaudselt võrreldav näiteks Crédit Foncier de France'i juhtumi puhul kohustuste katmiseks antud garantiiga. Panga kõiki kohustusi katva garantii andmisel oleks ettevõtja BAWAG-PSK reiting oluliselt paranenud ja jõudnud tasemele A. Reitingu selline paranemine oleks avaldanud otsest positiivset mõju panga refinantseerimiskulutustele. See oleks omakorda suurendanud panga kasumit. Koos reitinguga oleks see selgelt parandanud panga võimalusi lisakapitali hankida. Ka kohustusi tagav garantii võiks seetõttu kaudselt tagada vajaliku kapitali osakaalu. Abielemendi osakaalu määramisel tuleb seetõttu tugineda majandusliku väärtuse suurusele abisaaja seisukohast. Määramisel tuleb aga jätta arvesse võtmata see, kas riik valib garantii andmise või erainvestori kasutatavatest vahenditest erinevad vahendid.
- (83) Riski vähendavaid asjaolusid arvestades ja pidades silmas ajalist survet panga oodatava müümise tõttu lähitulevikus, tundub tõenäoline makseriski tase B2 realistlik ja õiglane. Garantii abielemendi osakaal oleks seega 49,1 miljonit eurot. ⁽²⁰⁾ Võttes arvesse esimesel aastal tasutavat 0,2 % suurust lõivu, moodustaks abielemendi netosumma 47,3 miljonit eurot. ⁽²¹⁾ Kirjeldatud arvestuse usaldusväärsust näitab ka see, et laenu andmisel kogusumma ulatuses oleksid intressid ligikaudu sama suured kui nimetatud lõiv.
- (84) Austria selgitas lisaks, et seoses oodatava makseriskiga ei tule arvesse võtta mitte ainult makseriski tõenäosust, vaid ka maksehäirete ulatust. Põhjenduses 83 esitatud arvestus põhineb sellisel makseriski määral, mis saadakse 100-protsendilise maksehäire korral. 50-protsendilise maksehäire korral ⁽²²⁾ oleks abi osakaal siiski oluliselt väiksem, nimelt ligikaudu 25 miljonit eurot. Lisaks arvestaks erainvestor ka ligikaudu 10 miljoni euro ⁽²³⁾ suuruste kapitalikuludega. Seega on garantii koguväärtus ligikaudu 35 miljonit eurot ning sellest tuleb maha arvata garantiilõiv 1,8 miljonit eurot.

⁽²⁰⁾ 900 mln eurot × 5,47 % = 49,1 mln eurot.

⁽²¹⁾ 49,1 mln eurot – (900 × 0,2 %) = 47,3 mln eurot.

⁽²²⁾ Vrd Moody's Investor Service, „Default and Recovery Rates of Corporate Bond Issuers: 2000”.

⁽²³⁾ Võttes aluseks standardse maksevõime koefitsiendi 8 %.

- (85) Austria hindas garantii väärtust ka selle põhjal, millist teoreetilist kasu saab ettevõtja BAWAG-PSK riigigarantiiga seotud refinantseerimisest. Garantii tõttu vähenes riskipremia ligikaudu 0,2 % võrra.⁽²⁴⁾ Võttes arvesse reitinguga seotud kohustusi summas 24,7 miljardit eurot, oleks garantii majanduslik väärtus 49,4 miljonit eurot.
- (86) Austria selgitas, et abielement jääks igal juhul kaugemale garantii nominaalväärtusest. Kapitaliturul tuntakse hübriidkapitaliväärtpabereid, millel on väga selged kohustuste tunnused ja mida pangandusjärelevalve tunnustab nn esimese taseme kapitalina. Pangandusjärelevalve eeskirjade alusel on nende kehtivuse miinimumperiood pikk, üldjuhul vähemalt kümme aastat. Selliste instrumentide jaoks on kehtestatud fikseeritud intressimäär, mis on enesestmõistetavalt kõrgem sellest, mida maksatakse üheaastase kehtivusega instrumendi eest. Ettevõtjaga

BAWAG-PSK võrreldava reitinguga pangad andsid 2006. aasta kevadel/suvel välja hübriidkapitali kümneaastase miinimumperioodiga ja intressimääraga ligikaudu 5,1 %:

Tabel 3

Võrreldava reitinguga pankade hübriidkapitali emissioonid

Emiteerija	Emissiooni kuupäev	Reiting emissiooni ajal	Intressimäär
Banca Italease	6. juuni 2006	Moody's: Baa2 Fitch: BBB+ Composite: BBB	5,159 %
AIB UK	6. juuni 2006	Moody's: A2 S&P: A- Fitch: A+ Composite: A	5,142 %

Ettevõtja pikaajalise elujõulisuse taastamine

- (87) Austria täiendas ümberkorraldamiskava ajakohastatud baasjuhtumi stsenaariumiga ning optimistlikku ja pessimistlikku stsenaariumi hõlmava tundlikkusanalüüsiga.
- (88) Baasjuhtumi stsenaarium näeb välja järgmine (tabel 4):

Tabel 4

(mln eurot)

Kasumiaruanne vastavalt äriseadustikule						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Intressitulu (neto)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tulu osalustest	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tulu provisjonidest	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Finantstulem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Muu tegevustulu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tegevustulu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Personalikulud	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Materiaalsed kulud	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Amortisatsioon	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Muud tegevuskulud	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tegevustulem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Riskiohje ja finantsinvesteeringute hindamine	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tavapärase äritegevuse tulem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Maksud	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Aastakasum	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

⁽²⁴⁾ Võttes aluseks vahetuslepingute vahemiku muutuse enne ja pärast riigigarantii andmist.

- (89) Austria selgitas, et käesolevaid turutingimusi arvestades on vaja 2007. aasta plaanimist ajakohastada. Aastakasum summas [...] miljonit eurot on vähenenud ligikaudu [...] %-le algselt oodatud summast. Austria selgitas baasjuhtumi stsenaariumi aluseks olevaid oletusi ja olulisi finantsnäitajaid. 2008. aasta ja järgmiste aastate plaanimist ei muudetud.
- (90) Baasjuhtumi stsenaariumi muudatuste kõige olulisemad põhjused on:
- intressikõvera tõusu pikaajaline muutumine;
  - pangahoiuste paanilise väljavõtmise ajal kaotatud hoiuste ja kliendikontode ootamatult aeglane taastumine;
  - vähene likviidsus ja vajadus müüa likviidsuse suurendamiseks varaposisioone;
  - ettevõtja BAWAG-PSK kohta ajakirjanduses jätkuvalt ilmuv negatiivne teave;
  - laenutegevuse peatumine ebapiisava likviidsuse tõttu.
- (91) Austria selgitas, et kõige olulisemad oletused, mis optimistlikus ja pessimistlikus stsenaariumis erinevad, käsitlevad intressitulu (neto), investeringutest ja provisjoni-dest saadud tulu, äritegevuse kasvu, personali- ja materiaalseid kulusid ning riskimäära. Pessimistlikus stsenaariumis suureneb tavapärase äritegevuse kasum [...] miljonilt eurolt 2007. aastal [...] miljonile eurole 2011. aastal ja jääb seega ligikaudu [...] % madalamaks tavapärase äritegevuse kasumist baasjuhtumi stsenaariumis. Optimistlikus stsenaariumis on tavapärase äritegevuse kasum 2007. aastal [...] miljonit eurot ja 2011. aastal [...] miljonit eurot. Seega on tavapärase äritegevuse kasum optimistlikus stsenaariumis 2011. aastal ligikaudu [...] % suurem kui baasjuhtumi stsenaariumis.
- (92) Austria arvamuse kohaselt võimaldab ümberkorraldamiskava ettevõtja BAWAG-PSK pikaajalise elujõulisuse taastada. 14. detsembril 2006 tulemuslikult lõppenud pakkumismenetlus on ümberkorraldamiskava usaldusväärsuse parim turustest. Cerberus väljendas [...] miljardi euro suurust koguinvesteringut hõlmava pakkumisega selgelt, et on panga pikaajalises elujõulisuses veendunud.
- (93) Austria arvamuse kohaselt võetakse ümberkorraldamiskavas piisavalt arvesse Ühendriikides esitatud Refco hagidega seonduvaid riske, ettevõtja BAWAG-PSK aktsionäride poolt Ameerika võlausaldajate suhtes täitmata jäetud kohustusi ning kohtuotsust muutuva intressimäära kohta:
- Ühendriikides esitatud Refco hagidega seonduv risk on võrdlemisi väike ja seetõttu ei ole vaja seda bilansis eraldi arvesse võtta; see on kaetud üldiste riskiennetussätetega;
  - ettevõtja BAWAG-PSK aktsionäride poolt Ameerika võlausaldajate suhtes täitmata jäetud kohustuste riski enam ei eksisteeri. 18. detsembril 2006 sõlmisid BAWAG-PSK ning tema otsesed ja kaudsed omanikud kokkuleppe lepinguosaliste kohustuste kohta, millega BAWAG-PSK ja tema omanikud loobuvad vastastikku regressinõuetest;
  - muutuvaid intressimäärasid käsitlevast kohtuotsusest tulenevat riski on arvesse võetud üldistes reservides BAWAG-PSK bilansis.
- (94) Austria tuletab meelde, et ühelt poolt erapangad ja teiselt poolt kindlustusseltsid moodustasid kaks sihtotstarbelist ühingut, et tagada ettevõtjale BAWAG-PSK panganduseeskirjadest tulenev kapitali osakaal.
- Põhjendamatute konkurentsimoontuste vältimine*
- (95) Austria arvamuse kohaselt näitab ettevõtja BAWAG-PSK omakapitali suurendavate sihtotstarbeliste ühingute asutamine mitme Austria panga osalusel ühelt poolt ja Austria kindlustusettevõtjate osalusel teiselt poolt, et konkurentide jaoks olid BAWAG-PSK majanduslikud raskused ajendiks lühiajaliste toetusmeetmete võtmiseks, et säilitada Austria kui olulise finantskeskuse maine. Oleks ebaloogiline, et BAWAG-PSK konkurendid annavad sihtotstarbeliste ühingute loomisega ajutiselt finantsabi, kui nad samal ajal käsitlevad riigigarantiid märkimisväärselt konkurentsimoontusena. Pigem näitab pankade ja kindlustusettevõtjate seesugune toimimine, et ettevõtja BAWAG-PSK riigigarantiiga tagatud tegevuse jätkamist ei tõlgendatud ega tõlgendata mingil juhul konkurentsimoontusena. Lisaks ei ole ükski kolmas isik esitanud uurimismenetluse algatamise otsuse kohta komisjonile märkusi. Riigigarantiid ei toonud seega ka teiste konkurentide arvates kaasa konkurentsi moonutamist.

(96) Austria on seisukohal, et ettevõtja BAWAG-PSK müük selle endise omaniku ÖGB poolt kujutab endast olulist tasakaalustavat meedet. Müük rõhutab ühist tahet panka jätkusuutlikult ümber korraldada. Raskustes ettevõtja müümine on oluline samm jätkusuutlikus ümberkorraldamises. Üldiselt võib Austria arvamuse kohaselt lähtuda sellest, et uue eraomaniku kontrolli all olev ettevõtja on pigem pikaajaliselt elujõuline, ja seega on tagatud, et ettevõtja ei vaja teist korda riigiabi.⁽²⁵⁾ Kuigi antud juhul ei ole tegemist erastamisega, on ettevõtja BAWAG-PSK täielik üleviimine kogenud erainvestori kontrolli alla oluline samm minevikuprobleemide ületa-

misel ja positiivse majandusliku arengu võimaldamisel. Lisaks võimaldab panga müük eespool nimetatud suuniste tähenduses äärmiselt suurt panust, millega rahastatakse BAWAG-PSK ümberkorraldamist *de facto* 100 % ulatuses. Ettevõtja BAWAG-PSK müügi kaudu on võimalik tagada panga elujõulisus, sest BAWAG-PSK omanikel on võimalik müügihinna abil täita ka oma kohustused panga ees. Sellisel viisil taastatakse uuesti ettevõtja BAWAG-PSK praeguste võlgnevuste tagatud väärtus. Müük on seega BAWAG-PSK ümberkorraldamise põhielement. Sellega seotud kulud ei kaeta mingil viisil garantiiga, vaid ainult panga müügist saadud tuluga.

(97) Austria teatas komisjonile, et aset on leidnud juba järgmised loovutamised.

Tabel 5

Ülevaade juba aset leidnud loovutamistest

Meede	Ärivaldkond	Teostamise aeg
Panga Frick & Co. müük	jaepangandus	19. juuli 2006
Austria Riigipanga müük	keskpank	12. juuli 2006
Kinomax Sp.z o.o. müük	kinnisvarateenus	14. detsember 2006
Viini kinnistu (1010 Viin) müük	kinnisvarateenus	8. mai 2006
HOBEX AG müük	otsearvelduste õigus	29. märts 2007
Funk International Austria GmbH müük	kindlustusmaakler	1. jaanuar 2007
Cosmos Elektrohandel GmbH & Co KG või COSMOS Geschäftsführungs- und Beteiligungs GmbH müük	jaekaubandus	14. september 2006
Voestalpine AG	teras	9. novembrist 2006 kuni 13. aprillini 2007

(98) Austria edastas komisjonile ka BAWAG-PSK täiendavad kohustused:

a) BAWAG-PSK AG müüb järgmised varad BAWAG-PSK kontsernist sõltumatule kolmandale isikule:

⁽²⁵⁾ Komisjoni otsus, 12. oktoober 1994, Prantsusmaa poolt kontsernile Bull teatamiskohustusega kapitalisuurendamise vormis riigiabi andmise kohta (ELT L 386, 31.12.2004, lk 1), põhjendus 10; komisjoni otsus, 26. juuli 1995, Prantsusmaa poolt pangale Crédit Lyonnais antud abi piiratud heakskiitmise kohta (EÜT L 308, 21.12.1995, lk 92), põhjendus 116; komisjoni otsus, 21. juuni 1995, Itaalia riigi poolt ettevõttele Enichem Agricoltura SpA antud abi kohta (EÜT L 28, 6.2.1996, lk 18), põhjendus 26; komisjoni otsus, 3. juuli 2001, Hispaania poolt ettevõtte Babcock Wilcox España SA ümberstruktureerimiseks antud abi kohta (EÜT L 67, 9.3.2002, lk 50), põhjendus 40; komisjoni otsus, 16. september 1998, Itaalia poolt ettevõttele Società Italiana per Condotte d'Acqua SpA antud abi piiratud heakskiitmise kohta (EÜT L 129, 22.5.1999, lk 30), põhjendus 35; komisjoni otsus, 16. september 1998, Itaalia poolt ettevõttele Italstrade SpA antud abi piiratud heakskiitmise kohta (EÜT L 109, 27.4.1999, lk 1), põhjendus 2.

i) enam kui 50 % suuruse osaluse müük ettevõtetes P.S.K. Versicherung AG ja BAWAG-Versicherung Aktiengesellschaft ning müügi kajastamine bilansis hiljemalt [...]; ostjale ülejäänud aktsiate ostuoptiooni andmine;

ii) ligikaudu [...] miljonit eurot maksva kinnisvara müügi lõpetamine ning müügi kajastamine bilansis tervikuna hiljemalt [...];

- iii) [...] % suuruse osaluse müük ettevõttes [...] ning müügi kajastamine bilansis hiljemalt [...];
- iv) 42,56 % suuruse osaluse müük ettevõttes ATV Privat-TV Services AG ning müügi kajastamine bilansis hiljemalt [...];
- v) [...] müük ning selle kajastamine bilansis hiljemalt [...];
- b) BAWAG-PSK kontsern vähendab [...] majandusaasta lõpuks oma Austria Vabariigile antud laenude portfelli [...] miljardilt eurolt [...] miljardile eurole ja säilitab kõnealuse summa ajavahemikus [...], seega kuni [...] ülempiirina. Eeltoodu ei hõlma BAWAG-PSK kontserni äriühingute olemasolevaid kohustusi, mis on seotud juba lõpetatud hanketehingute tulevaste osamaksetega;
- c) BAWAG-PSK AG loobub [...] pikkuseks perioodiks, mis algab [...], sellistes pakkumismenetlustes osalemisest, mille käigus Austria Vabariik volitab nn esmakuplejaid andma välja riigi võlakirju;
- d) BAWAG-PSK AG sulgeb Viinis hiljemalt [...] [...] filiaali;

- e) 31. detsembrini 2010 ei anta ettevõtjale BAWAG-PSK teisi abisummasid abina EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 2 tähenduses, abisummasid Euroopa Liidu poolt kaasrahastatavate teadusprojektide raames või abisummasid üldisteks koolitus- või energiasäästumeetmeteks kinnitatud eeskirjade raames.

põhjendus 103) selleni, et kontserni bilansisumma kujuneb tervikuna [...] % võrra väiksemaks kui 2005. aastal.

- (100) Austria selgitas, miks täiendavad vähendamised seaksid ohtu panga elujõulisuse. Austria tuletas meelde, et Austria pangandusturg on juba tugevalt koondunud ja et seal domineerib neli pangakontserni: Bank Austria Creditanstalt, ERSTE Bank/Sparkassengruppe, Raiffeisengruppe ja BAWAG-PSK. Kõnealustel kontsernidel on era- ja äriklientide sektoris ühiselt 90–100 % suurune turuosa. Ülejäänud krediitiasutustel on vaid teisejärguline roll. Seetõttu sarnaneb Austria pangandussektor juba praegu oligopoliga. Ettevõtja BAWAG-PSK pankroti korral läheksid tema turuosad suure tõenäosusega pangandussektori kolme suurima konkurendi kätte. See tugevdaks nende juba praegugi olulist turupositsiooni. Pangateenuste turu suhtes tuleks kehtestada eraldi õiguslikud ja institutsioonilised eeskirjad. Kuna praegu on nii era- kui ka äriklientide sektoris olulised turulepääsu tõkked, võiks juba 30 % suurune turuosa tähendada turgu valitseva seisundi teket.⁽²⁶⁾ Ettevõtja BAWAG-PSK pankroti korral tekiks seetõttu oht, et Austria kolm pangakontserni võivad saavutada turgu valitseva seisundi või seda laiendada, ning see suurendab tunduvalt ohtu, et turg muutub oligopoolseks. Järelikult oleks tegemist olukorraga, kus riigiabi tuleb heaks kiita, et hoida ära oligopoolse turu teke või selle tugevnemine.

- (101) Austria selgitas, et ettevõtjal BAWAG-PSK on era- ja äriklientide sektoris tagasihoidlik turuosa, mis on 2006. aastal veelgi vähenenud. See nähtub 2006. aasta turuosadest⁽²⁷⁾ (tabel 6):

Tabel 6

Tooted tegevusalade lõikes		Turuosa 2005. aastal	Turuosa 2006. aastal
Kodumaiste klientide hoiused	Erakliendid	12 %	[...]
	Ärikliendid	8 %	[...]
Kodumaiste klientide laenud, sh hüpoteeklaenud	Erakliendid	6 %	[...]
	Ärikliendid	8 %	[...]

Kolme suurima pangakontserni vastavad turuosad on nimetatud sektorites üle 20 %.

- (99) Austria esitas põhjalikud andmed eri tasakaalustavate meetmete maksumuse ja vähendava toime kohta. Austria arvamuse kohaselt viivad kõnealused meetmed (kaasa arvatud pangahoiuste paaniline väljavõtmine – vt

⁽²⁶⁾ Komisjoni otsus, 10. veebruar 1997, Bank Austria/Creditanstalt, COMP IV/M.873, põhjendus 46 jj.

⁽²⁷⁾ Turuosadega seoses viitab Austria komisjoni otsusele ettevõtjate koondumise kontrollimise kohta, 28. veebruar 2007, Cerberus/BAWAG-PSK, COMP/M. 4565.

(102) Austria leidis, et turgu moonutavat mõju on juba tasakaalustanud pangahoiuste paanilise väljavõtmise järgne turuosa kaotus, eeskirjad maksete kasutamise kohta garantiikokkuleppe raames ja tasakaalustavate meetmete võimalik mõju Austria pangandussektorile.

(103) Seoses turuosade kaotamisega pangahoiuste paanilise väljavõtmise tagajärjel on Austria seisukohal, et nõude- ja säästuhoiuste vähenemine ligikaudu [...] miljardi euro võrra 2005. aasta septembri lõpust kuni 2006. aasta juunini on panga turupositsiooni juba oluliselt nõrgestanud. Ajakirjanduses avaldatud teabe tagajärjel vallandunud massihüsteeria tõttu ei olnud ettevõtjal BAWAG-PSK võimalik hoiuste valdkonna kokkuvarisemist ära hoida. Seega ei moonutanud abi konkurentsi mingil moel BAWAG-PSK kasuks. Austria käsitleb pangahoiuste paanilist väljavõtmist, mille tagajärjeks oli BAWAG-PSK turuosa vähenemine mitmes sektoris, leevendava meetmena.

(104) Austria arvamuse kohaselt oli kõrge müügihind panga ümberkorraldamise tulemuslikkuse ja tegevuse jätkamise jaoks otsustava tähtsusega. Müügihinna langetamine alla [...] miljardi euro tasakaalustavate meetmete tagajärjel oleks panka otseselt mõjutanud. Ettevõtja BAWAG-PSK väärtuse vähendamine tasakaalustavate meetmete abil oleks vähendanud võimalusi saavutada kohustuste täitmiseks vajalikku müügihinda.

(105) Austria selgitas, et tasakaalustavatel meetmetel oleks ka Austria pangandussektori turustruktuuri jaoks negatiivsed tagajärjed. Näiteks ettevõtja BAWAG-PSK Austria pangafiliaalide müük ühele Austria kolmest suurest krediitiasutusest tekitaks ettevõtjate koondumise kontrollimise raames suuri kahtlusi. Filiaalide müügiga välismaa krediidiasutusele kaasneb oht, et BAWAG-PSK pangakliendid (eelkõige erakliendid ja keskmise suurusega ettevõtted) lähevad üle teistesse Austria pankadesse, mis tooks kaasa Austria juba niigi tugevalt koondunud pangandusturu edasise koondumise. Suuniste kohaselt peab komisjon sellisel juhul kujundama tasakaalustavad meetmed sellisel, et kõnealune olukord ära hoida.

Abi piiramine miinimumiga

(106) Austria rõhutas, et kõnealune abi piirati miinimumiga, sest tegemist ei ole püsiva kapitalimahutuse, vaid tähtajalise ja tingimustega seotud garantiiga, mis oli vajalik piisava maksevõime säilitamiseks.

(107) Austria juhtis tähelepanu sellele, et alates müügilepingu allkirjastamisest 30. detsembril 2006 on kindlaks tehtud, et BAWAG-PSK suudab tasuda ümberkorraldamiskavas ette nähtud omaosaluse. Ümberkorraldamist rahastab 100 % ulatuses ettevõtja BAWAG-PSK ise. 600 miljoni euro suurust kapitalimahutust tuleb samuti käsitada omaosalusena.

VI. TEISTE HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED

(108) Pärast menetluse algatamise otsuse avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* ei esitanud huvitatud isikud komisjonile märkusi.

VII. ABI HINDAMINE

Abi andmise ajal oli ettevõtja BAWAG-PSK raskustes ettevõtja

(109) Vastavalt suuniste punktile 9 on äriühing raskustes, kui ta ei suuda kas oma või omanikelt/osanikelt/aktsionäridelt või krediidiandjatelt saadud vahenditega peatada kahjumit, mis ametivõimude sekkumiseta viiks lühema või keskmise ajavahemiku jooksul peaaegu kindlasti äriühingu tegevuse lõpetamiseni.

(110) Austria ei väielnud oma seisukohas uurimismenetluse algatamise otsuse kohta vastu komisjoni arvamusele, et ettevõtja BAWAG-PSK puhul oli tegemist raskustes ettevõtjaga suuniste tähenduses.

(111) Komisjoni arvamuse kohaselt ei oleks pank olnud ilma riigigarantiita suuteline toime tulema hoiuste olulise ja pideva vähenemisega. Nii nagu märgiti 2005. aasta aastaaruandes, ei oleks audiitorid saanud lisada ettevõtja BAWAG-PSK aastaaruandele piiranguteta kinnitust ettevõtte tegevuse jätkamise põhimõtte osas.

(112) Järelikult oleks ettevõtjal BAWAG-PSK tulnud ilma garantiita mõne nädala jooksul välja kuulutada maksevõimetus/pankrot.

(113) Lisaks ei oleks ÖGB suutnud komisjoni arvamuse kohaselt ilma abita toime tulla tütaretevõtja raskustega. Asjaolu, et ettevõtjal BAWAG-PSK tuli vähendada omanike suhtes esitatud nõuete väärtust summas [...] miljonit eurot, kinnitab seda seisukohta.

(114) Sellest tuleneb, et BAWAG-PSK oli riigigarantii andmise ajal raskustes ettevõtja suuniste punkti 9 tähenduses. Lisaks tekitas ettevõtja BAWAG-PSK probleemid ühetähenduslikult pank ise ja need on liiga tõsised, et kontsern, millesse pank kuulub, suudaks nendega toime tulla. ÖGB ja AVB ei oleks kumbki olnud suutelised ettevõtjat BAWAG-PSK ilma riigi abita ümber korraldama. Seetõttu tuleb ettevõtja BAWAG-PSK puhul kõne alla ettevõtte päästmis- ja/või ümberkorraldamisabi suuniste punkti 13 tähenduses.

(115) Erapankade ja kindlustusseltside investeeringud kahte sihtotstarbelisse ühinguusse ettevõtja BAWAG-PSK kapitali osakaalu tugevdamiseks toimusid muudel alustel kui riigigarantii andmine. Erainvestorid kannavad garantii andmise puhul oluliselt väiksemat riski kui riik. Austria kinnitas, et ilma ettevõtjale BAWAG-PSK antud riigigarantiita ei oleks ükski erainvestor valmis olnud eraldama vahendeid, mida oleks võimalik käsitada omakapitalina. Erasektori tehtud investeeringud ei ole seetõttu vastuolus tõsiasjaga, et ettevõtja BAWAG-PSK oli raskustes.

Riigiabi olemasolu

(116) Selleks et hinnata, kas meede on riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, peab komisjon kontrollima, kas

— meedet rahastatakse riigi poolt või riigi ressurssidest;

— meede annab majandusliku eelise;

— meede võiks teatud ettevõtjatele või teatud kaupade tootmisele valikuliste soodustuste andmisega konkurentsi moonutada; ja kas

— meede kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

Riigi vahendite kasutamine

(117) Abi käsitlemiseks riigiabina peavad rahalised vahendid kuuluma riigile ja pärinema otseselt või kaudselt riigi ressurssidest.

(118) Käesoleval juhul on mõlemad kumulatiivsed tingimused täidetud, sest meetme puhul on tegemist riigigarantiiga, mis anti Austria seaduse alusel.

Valikulisus

(119) EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohaselt on keelatud anda abi, mis soodustab teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, see tähendab valikulist abi.

(120) Garantii andmisega soodustatakse eranditult ettevõtjat BAWAG-PSK. Seega tuleb meede liigitada valikuliseks meetmeks.

Mõju liikmesriikidevahelisele kaubandusele ja konkurentsi moonutamisele

(121) EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohaselt on keelatud anda abi, mis kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust ja mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi.

(122) Nende kahe tingimuse hindamisel ei ole komisjon kohustatud tõendama riigiabi tegelikku mõju liikmesriikidevahelisele kaubandusele ja konkurentsi tegelikku kahjustamist, vaid ainuüksi seda, kas riigiabi võib kõnealust kaubandust ja konkurentsi kahjustada.⁽²⁸⁾ Kui liikmesriigi abi tugevdab ettevõtja seisundit teiste konkurentide suhtes ühendusesiseses kaubanduses, kehtib käsitlus, et abi kahjustab viimaste konkurentsi võimet.

(123) Komisjon tuletab meelde, et pangandussektor on juba aastaid konkurentile avatud. Konkurents, mis eksisteeris teatud tingimustel juba EÜ asutamislepingus sätestatud kapitali vaba liikumise raames, on turu jätkuva avanemise käigus tugevnenud.

(124) Ettevõtjal BAWAG-PSK on filiaalid ja tütarettevõtted mitmes liikmesriigis, näiteks Tšehhi Vabariigis, Slovakkias, Sloveenias, Ungaris ja Maltal. Teisest küljest tegutsesid Austrias ka teiste liikmesriikide pangad, kas siis vahetult filiaalide või esinduste kaudu või kaudselt Austrias asuvate pankade ja finantsasutuste üle valitseva mõju omamise kaudu.

(125) Pangandussektoris toimub liikmesriikidevaheline kaubandus. Garantii tugevdab ettevõtja BAWAG-PSK seisundit selliste teiste pangandusettevõtete suhtes, millega ta on ühendusesiseses kaubanduses konkurentsis. Garantii võib seega kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust ja moonutada konkurentsi.

⁽²⁸⁾ Vt näiteks Euroopa Kohtu 29. aprilli 2004. aasta otsust kohtuasjas C-372/97, Itaalia vs. komisjon, EKL 2004, lk I-3679, punkt 44.

Majandusliku eelise olemasolu

- (126) Riigiabi olemasolu üheks kriteeriumiks on see, et meede annab soodustatud isikule eelise.
- (127) Vastavalt garantiidena antavat riigiabi käsitleva teatise punktile 4.2 ei kujuta garantiid endast riigiabi (kuna puudub majanduslik eelis), kui on täidetud neli järgmist tingimust:
- a) laenusaajal ei ole majanduslikke raskusi;
- b) laenusaaaja saaks põhimõtteliselt laenu turutingimustel kapitaliturgudel ilma riigi sekkumiseta;
- c) garantiid on seotud konkreetse finantstehinguga, piiratud kindlaksmääratud maksimumsummaga, ei kata rohkem kui 80 % tasumata laenust või muust rahalisest kohustusest ega ole tähtajatu;
- d) garantiid turuhind on makstud.

(128) Komisjoni arvamuse kohaselt ei ole punkt a käesoleval juhul täidetud, sest BAWAG-PSK puhul oli garantiid andmise ajal tegemist raskustes ettevõtjaga.

(129) Lisaks ei oleks ükski turul osaleja andnud BAWAG-PSK-le garantiid 0,2 % suuruse garantiilõivu eest. Austria kinnituse kohaselt oleks turul tavapärane garantiilõiv jäänud vahemikku 32–49 miljonit eurot aastas. Seetõttu on täitmata ka punkt d.

(130) Riigigarantiid annab järelikult ettevõtjale BAWAG-PSK eelise.

Järeldus

(131) Komisjon järeldab, et ettevõtjale BAWAG-PSK antud riigigarantiid kujutab endast riigiabi.

Riigiabi ebaseaduslikkus

(132) Austria andis abi 8. mail 2006 tagasiulatavalt alates 31. detsembrist 2005, st enne komisjoni otsust abi kokkusobivuse kohta ühisturuga.

Abisumma

(133) Riigigarantiis sisalduva abielemendi kindlaksmääramiseks peab komisjon kontrollima, kas ja millistel tingimustel oleks turul tavapärasel tingimustel tegutsev investor/garant andnud garantiid võrreldavatel asjaoludel.

(134) Hüpototeetiline investor tegutseb ettevaatliku kapitalimahutajana, ⁽²⁹⁾ kes tahaks saada maksimaalset kasumit, võtmata siiski saadava tuluga võrreldes liiga suuri riske. ⁽³⁰⁾

(135) Lõpuks on avaliku investori käitumine võrreldav eraiskust investoriga selles suhtes, kuidas oleks erainvestor kõnealuses asjas käitunud, pidades silmas investeerimisotsuse tegemise ajal kättesaadavat teavet ja oodatavaid arenguid. ⁽³¹⁾ Investeerimisotsuse vastuvõtmisele järgnevad sündmused ei ole järelikult riigigarantiis sisalduva abi osakaalu hindamisel olulised. ⁽³²⁾

Austria antud riigigarantiid eripära

(136) Teatise punkti 3.1 kohaselt tuleb abielementi hinnata garantiid eripära põhjal.

(137) Käesoleval juhul anti riigigarantiid ettevõtjale BAWAG-PSK teatud halbade laenude tagatisena summas 900 miljonit eurot. Garantiid andmisega säilis varade väärtus ja selle väärtust ei olnud vaja kohandada; kohandamine oleks 2005. aasta aastaaruandes kaasa toonud täiendava kahjumi summas 900 miljonit eurot. Seega on garantiid toime ja iseloom võrreldav kapitalimahutusega. ⁽³³⁾ Nii oli võimalik vältida ettevõtjale BAWAG-PSK kapitali osakaalu langemist seaduses sätestatud miinimumnõuetest allapoole.

⁽²⁹⁾ Euroopa Kohtu 16. mai 2002. aasta otsus kohtuasjas C-482/99, Prantsusmaa vs. komisjon, EKL 2002, lk I-4397, punkt 71.

⁽³⁰⁾ Esimese Astme Kohtu 6. märtsi 2003. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-228/99 ja T-233/99, Westdeutsche Landsbank Girozentrale und Land Nordrhein-Westfalen vs. komisjon, EKL 2003, lk II-43, punkt 255.

⁽³¹⁾ Liidetud kohtuasjad T-228/99 ja T-233/99, punkt 246.

⁽³²⁾ Esimese Astme Kohtu 30. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas T-16/96, Cityflyer Express vs. komisjon, EKL 1996, lk II-757, punkt 76.

⁽³³⁾ Vrd juhtum nr C 44/03, Austria riigiabi ettevõtjale Bank Burgenland AG (ELT L 263, 8.10.2005, lk 8), põhjendus 36.

(138) Komisjon järeldeb, et käesolev riigigarantii ei ole võrreldav panga kõikide kohustuste katteks antud garantiiga. ⁽³⁴⁾ Kõnealuste garantiide korral on panga võlausaldajatel vahetu nõudeõigus. Maksevõimetuse korral peab garant üle võtma kohustused, mida ei ole võimalik täita panga varade arvel. Majanduslikust aspektist vähendab sedalaadi garantii panga refinantseerimiskulusid võlakirjade kaudu. Komisjon tunnistab, et garantii säilitab maksevõimetuse korral ligikaudu 1,6 % panga koguvarede väärtusest ja tagab seega piiratud ulatuses kaudset ka kohustused, kuid garantii mõju tervikuna ei saa käsitleda võrreldavana. Crédit Foncier de France'i juhtumi ⁽³⁵⁾ puhul Prantsusmaa antud garantii näitel, mis kattis kõik ettevõtja kohustused, ei ole seega võimalik teha käesoleva juhtumi puhul samasugust järeldest.

(139) Garantiikokkuleppes kehtestatud tingimustel on võimalik garantiid kasutada, kui panka ähvardavad ka edaspidi majanduslikud raskused. Ettevõtja BAWAG-PSK kinnitas 2006. aasta aastaaruandes, et garantii kasutamine on lubatud ka juhul, kui pankrotiohu tooks kaasa ainuüksi garantii lõppemine 1. juulil 2007; Austria on võimalik seda garantiid pikendamise vältida. Garant võiks kaotada sellisel juhul kuni 900 miljonit eurot, saamata vastu panga aktsiaid, mis võimaldaksid tal hilisemast tõusutrendist osa saada.

Müügistsenaariumid

(140) Garantii andmise oluliseks tingimuseks on BAWAG-PSK aktsionäride lubadus Austria valitsusele müüa kõik oma BAWAG-PSK ja AVB aktsiad kolmandatele isikutele.

(141) Nimetatud müügikohustus moodustab riigigarantii hindamise peamise aluse.

(142) Komisjoni arvamuse kohaselt sõltuvad garantii kasutamine ja seega garantii abielement vahetult võimaliku

⁽³⁴⁾ Vrd Saksamaa riiklikele pankadele antavad riigigarantiid (*Gewährträgerhaftung*) või Austria hoiukassadele antavad riigigarantiid (*Ausfallhaftung*), mõlemad on komisjoni otsusega tühistatud.

⁽³⁵⁾ Komisjoni otsus, 26. juuni 1999, K(1999) 2035, Crédit Foncier de France (EÜT L 34, 3.2.2001, lk 36), põhjendus 49. Otsus Crédit Foncier de France'i juhtumi kohta võeti vastu enne, kui jõustus teatis garantiidena antava riigiabi suhtes.

ostja koguinvesteeringust, see tähendab müügihinnast, ja ostja valmisolekust suunata ettevõtjasse täiendavat omakapitali. Sellega seoses tuletatakse meelde, et ümberkorraldamiskavas kirjutab Austria, et tervendamise edukus ja panga tegevuse jätkamine sõltuvad olulisel määral kõrgest müügihinnast. Müügihinna langetamine alla [...] miljardi euro tasakaalustavate meetmete tagajärjel avaldab pangale vahetut mõju.

(143) Kui ettevõttesse ei suunata täiendavat omakapitali või ei vähendata lühiajaliselt riskivarade mahtu, on garantii kasutamise tõenäosus seda suurem, mida rohkem langeb ostja koguinvesteering alla [...] miljardi euro.

(144) Komisjon hindas garantiid ja selle tingimusi ning jõudis järeldusele, et erainvestor/garant oleks garantii andmise ajal riskianalüüsi käigus arvesse võtnud kolme olulist stsenaariumi:

a) esimene stsenaarium: panga müük enne 2007. aasta juunit ostja koguinvesteeringuga (ostuhind + kapitalimahutus) enam kui [...] miljardit eurot, nii et sulgemispäeval võib garantii ilma kasutamata tühistada;

b) teine stsenaarium: panga müük enne 2007. aasta juunit koguinvesteeringuga vähem kui [...] miljardit eurot, nii et garantiid kasutatakse osaliselt või täies ulatuses;

c) kolmas stsenaarium: ettevõtjat BAWAG-PSK ei õnnestu müüa enne 2007. aasta juunit. Sellisel juhul tuleb garantiid – isegi kui selle kogusumma (panga aastakasumite või riskivarade vähenemise tõttu jne) järk-järgult langeb – määramata ajaks pikendada. Vastasel juhul võetakse garantii äärmiselt suure tõenäosusega kasutusele ning see tooks riigile kaasa suure kaotuse.

(145) Austria oli seisukohal, et BAWAG-PSK võiks moodustada vajalikud kapitalireservid uute investorite⁽³⁶⁾ kapitalimahutuste või mitmete positiivsete aastatulemite kaudu või koostada teise, vähem ambitsioonika ümberkorraldamiskava, milles on ette nähtud väiksem kapitali osakaal ja mis jätab seega pangale rohkem ruumi garantii kogusumma edasiseks vähendamiseks, aga komisjoni arvamuse kohaselt ei oleks erainvestor/garant garantii andmise ajal sedalaadi (välistamatuid) hüpoteese arvesse võtnud, sest alternatiivsed stsenaariumid oleksid olnud liiga hüpoteetilised. Erainvestor oleks ümberkorraldamiskava puhul, mis oleks vähem ambitsioonikas kui see, millel stsenaariumid põhinevad, lähtunud eelkõige asjaolust, et Austria pikendab garantiid vajaduse korral 2007 aasta juulis. Komisjon ei jaga Austria arvamust, et garantiid 2007. aasta juulis kindlasti ei pikendataks, kui pank ei ole enne kõnealust kuupäeva veel müüdnud. Pigem võetakse garantii seda pikendamata peaaegu täies ulatuses kasutusele, sest BAWAG-PSK ei ole veel kogunud järelevalveõiguslikust aspektist kohustuslike näitajate täitmiseks vajalikke finantsvahendeid ja teda ähvardaks uuesti pankrot.

(146) Komisjon hindas muid Austria esitatud võimalusi selle kohta, kuidas oleks võimalik täita omakapitalinõudeid garantii üheaastase perioodi lõppemisel, juhul kui pank ei müüda. Komisjon jõudis seisukohale, et sedalaadi hüpoteese ei ole küll võimalik välistada, kuid erainvestor/garant ei oleks neid garantii andmise ajal arvesse võtnud, sest alternatiivsed stsenaariumid, millel need põhinevad, on hüpoteetilised või mõjutavad panga äriplaani negatiivselt. Lühikese ja keskpika perioodi jooksul ei võimaldaks oodatav kasum pangal omakapitali osakaalu oluliselt suurendada.⁽³⁷⁾ Omakapitalinõuete vähendamine riskivarade vähendamise abil mõjutaks negatiivselt panga kasumlikkust tulevikus⁽³⁸⁾ ja võõrkapitali kasutamine oleks võrreldav panga osalise müübiga.⁽³⁹⁾

(147) Ideaalne oleks, kui komisjon oleks garantii andmise ajal saanud hinnata kõigi kolme stsenaariumi tõenäosust.

⁽³⁶⁾ Väheososanike kapitalimahutused on seoses Austria poolt ÖGB-le kehtestatud müügikohustusega ebatõenäolised.

⁽³⁷⁾ Ettevõtja BAWAG-PSK oodatavad aastatulemused moodustavad esimese kolmeaastase perioodi jooksul (2006–2008) kokku [...] mln eurot. Kõnealune periood oleks asjakohane alus erainvestori tehtavale analüüsile. Ei tohi siiski unustada, et sellistes tulemuste prognoosides ei ole arvesse võetud turul tavapärast lõivu garantii andmise eest: kui pank peaks osutatud lõivu maksma, oleks tulemusi ümberstruktureerimise perioodil märksa raskem saavutada.

⁽³⁸⁾ Varade kogumahu vähendamine muudaks BAWAG-PSK tulubaasi oluliselt väiksemaks. Üldjuhul on võimalik vara kiiresti müüa ainult turuväärtusest väiksema hinnaga.

⁽³⁹⁾ Väheososanike kapitalimahutused on seoses Austria poolt ÖGB-le kehtestatud müügikohustusega ebatõenäolised.

Vastavalt sellele oleks tuletatud abisumma suurus. Olemasoleva teabe põhjal ei olnud komisjonil siiski võimalik vastavat tõenäosust täpselt kindlaks määrata. Garantii andmise ajal ei olnud võimalik selgelt ette näha, kuidas ettevõtja BAWAG-PSK edasi areneb.

(148) Austria väidab, et garantii andmise ajal oli tema käsutuses finantsinspektsiooni tegevusest tulenevalt piisavalt teavet BAWAG-PSK majandusliku olukorra kohta ning et kolme kirjeldatud stsenaariumi realiseerumise tõenäosust hinnati. Selle tulemusena käsitleti realistlikuna ainult esimest stsenaariumi. Austria ei esitanud selle kohta siiski ühtegi tõendit. Komisjonile ei esitatud näiteks täpseid andmeid panga olukorra hindamise kohta enne garantii andmist.

(149) Ettevõtja BAWAG-PSK väärtust seaduse vastuvõtmise ajal 2006. aasta aprillis-mais on võimalik hinnata vaid ligikaudsete arvutuste alusel:

a) esitatud dokumentide põhjal oleks eragarant saanud kasutada diskonteeritud rahavoogude meetodit (*Discounted cash flow* – DCF). Selline lähenemisviis, mille aluseks on asjakohase perioodi projitseeritud arvud, annab siiski tulemuseks näitajad, mille puhul lõppväärtus moodustab väga suure protsendi koguväärtusest. Näiteks, lähtudes Austria poolt 2006. aasta septembris esitatud äriplaanis nimetatud netotulust (kasutades seda 2006. aasta aprillis-mais erarandi käsutus olnud teabe asemel), on DCF-meetodit kasutades tulemuseks [...] miljardit eurot,⁽⁴⁰⁾ kusjuures lõppväärtus moodustab 85 % nimetatud summast. Kuna kõnealune meetod sõltub liiga suurel määral lõppväärtusest, ei võimalda see komisjoni arvates teha käesoleval juhul usaldusväärseid järeldusi;

b) võttes aluseks BAWAG-PSK müügihinna [...] miljardit eurot (2006. aasta kevadel ei olnud see teada) ja omakapitali väärtuse 31. detsembril 2005 summas 1,7 miljardit eurot, on võimalik välja arvutada tehinguväärtus (kliendid ja filiaalivõrk), mis on ligikaudu [...] miljardit eurot. Võttes aluseks omakapitali summa 31. detsembril 2005. aasta seisuga ja tehinguväärtuse ning arvates maha uute omanike poolt tehtava kapitalimahutuse summas [...] miljonit eurot ja Refco makse summas [...] miljonit eurot ning müügihinna, oli ettevõtja BAWAG-PSK hinnanguline väärtus 2006. aasta kevadel ligikaudu [...] miljardit eurot.⁽⁴¹⁾

⁽⁴⁰⁾ Võttes aluseks diskontomäära 10 %.

⁽⁴¹⁾ 1,7 mld eurot + [...] mld eurot – [...] mld eurot – [...] mld eurot = [...] mld eurot.

- (150) Komisjon peab samuti arvesse võtma, et 2006. aasta aprillis-mais, kui eragarant oleks pidanud tegutsema, oli ajanappus väga suur. Panga majandusolukorra täpseks analüüsimiseks ja pakkumise esitamiseks oli aega ainult mõni nädal. Pangahoiuste paaniline väljavõtmine BAWAG-PSK-st kujutas endast tema maksevõime jaoks suurt ohtu. Kirjeldatud arengu jätkumine, ka lühikese aja jooksul, oleks viinud panga tegevuse hääbumiseni. Ajanappuse ja vajaliku garantiisumma suuruse tõttu olid erasektori esindajate pakkumised peaaegu või täiesti võimatud.
- (151) Lisaks oli teisigi ebakindlust tekitavaid tegureid, näiteks seoses Refco juhtumiga USAs, ning eragarandil oleks tulnud hinnata, kas tema sekkumine oleks riigigarantiiga võrreldes olnud piisav pangahoiuste paanilise väljavõtmise peatamiseks.
- (152) Eelnevalt kirjeldatud asjaolude põhjal teeb komisjon järgmised järeldused:
- a) ettevõtja BAWAG-PSK müügiaeg ja müügihinna suurus olid turust sõltuva garanti jaoks kaks suure riskiga tundmatut tegurit;
- b) ajanappus muutis pakkumise esitamise turuosalise jaoks väga keeruliseks;
- c) panga põhiväärtus ei olnud nii väike, et see oleks täielikult välistanud garanti andmise kogusummas 900 miljonit eurot eragarandi poolt, isegi kui tingimuseks oleks olnud suur garantiitasu.
- (153) Komisjoni arvamuse kohaselt oleks erainvestorilt olnud pigem oodata kapitalimahutust, mis oleks teinud temast aktsionäri ja võimaldanud tal osaleda edukat ümberkorraldamist käsitlevates otsustes. Komisjon ja Austria on siiski ühel meelel, et ükski erainvestor ei oleks olnud valmis eraldama vahendeid, mida oleks võimalik käsitada omakapitalina. ⁽⁴²⁾
- (154) Garantii ei oleks tundunud erainvestorile asjakohase vahendina seetõttu, et nõutud suur garantiilõiv oleks kasumlikkuse väljavaateid vähendanud ja seega garantiile vastu töötanud. Garantii andmine kajastab pigem Austria huve, mis seisnesid esmajoonel selles, et taastada hoiustajate ja partnerite usaldus panga stabiilsuse ja Austria finantsturu suhtes. Garandina on Austria kasutada ka suured võimsused ja soodsad tingimused (AAA reiting).
- (155) Komisjoni arvamuse kohaselt on riigigarantiis sisalduvat abielementi järelikult võimalik hinnata ainult teatavas vahemikus. Nimetatud vahemiku ülempiir on 898 miljonit eurot, see tähendab garanti nominaalsumma, millest on maha arvatud panga poolt selle eest tasutud garantiilõiv 0,2%. Alampiiri kindlaksmääramine on keerulisem; komisjoni arvamuse kohaselt võiks see moodustada vähemalt 2/3 garanti nominaalsummast.
- Austria esitatud analüüsid*
- (156) Komisjon hindas Austria tehtud analüüse garanti abielemendi kohta ja jõudis seisukohale, et kõnealused analüüsid ei ole mitmetel põhjustel asjakohased.
- (157) Komisjoni arvamuse kohaselt ei kajasta ettevõtja BAWAG-PSK FSR ja vastav makseriski tõenäosus garanti riski kolmes olulises stsenaariumis. Reitinguagentuuri Moody's FSR jääb kõikide stsenaariumide puhul põhiliselt samaks, sest üle 900 miljoni euro suurune garanti on juba sama summa võrra kapitali suurendanud investori seisukohast võrreldav. Esimeses stsenaariumis suurendab kapitali vaid panga tulevane omanik. Teises stsenaariumis toimub kapitali suurendamine osaliselt panga tulevase omaniku kaudu, ülejäänud summa suhtes kasutatakse garantiid. Kolmandas stsenaariumis jääb garanti alles (isegi kui selle väärtus väheneb), kuni tehakse sobiv kapitalimahutus või pank kogub vajalikud finantsvahendid. Garandi risk sõltub siiski suures osas eri stsenaariumide tõenäosusest, sest garanti periood ja kasutatav summa varieeruvad tugevasti vastavalt BAWAG-PSK müügiajale ja saadud hinnale.
- (153) Komisjoni arvamuse kohaselt oleks erainvestorilt olnud pigem oodata kapitalimahutust, mis oleks teinud temast aktsionäri ja võimaldanud tal osaleda edukat ümberkorraldamist käsitlevates otsustes. Komisjon ja Austria on

⁽⁴²⁾ Riigigarantii puudumise korral ei oleks eraõiguslikud turuosalised mõlemat eespool nimetatud sihtotstarbelist ühingut asutanud ja seega ei ole ühingute asutamine käesoleva seisukohaga vastuolus.

- (158) Austria arvestas FSRile tugineval garantii kasutamise riski hindamisel vaid sellist stsenaariumi, mille puhul müük lõpetatakse hiljemalt 1. juulil 2007 ja ostja investeerib kokku vähemalt [...] miljardit eurot. Kõnealuse stsenaariumi kohaselt võetakse garantii kasutusele ainult juhul, kui BAWAG-PSK muutub enne müüki maksevõimetuks. Komisjon on seevastu seisukohal, et garantii andmise ajal ei olnud võimalik BAWAG-PSK edasist arengut ette näha ja riski hindamisel oli vaja arvesse võtta kõiki kirjeldatud stsenaariume.
- (159) Komisjoni arvates ei sobi järelikult FSR ja vastav maksevõimetuks muutumise tõenäosus garantiis sisalduva abielemendi hindamise näitajateks.
- (160) Komisjon peab Austria poolt teostatud usaldusväärsuse kontrolli asjakohatuks. Laenu ei käsitleta BWG kohaselt omakapitalina ja see ei hoiaks ära kapitali osakaalu vähenemist alla seaduses sätestatud omakapitalinõuete määra.
- (161) Komisjon peab sobimatuks ka Austria lähenemisviisi hinnata garantiid sellega seotud BAWAG-PSK teoreetilise refinantseerimiseelise kindlaksmääramise kaudu. Kõnealune varade vahetuslepingu vahemik tugineb reitingutele, milles arvestatakse võimaliku riigipoolse toetusega, ega kajasta seega BAWAG-PSK oma stabiilsust.
- (162) Komisjon märgib lisaks, et Bankgesellschaft Berlini juhtumi puhul kontrollis ta põhjalikult nende riskide realiseerumise tõenäosust, mille kohta garantii anti. Kuna mõned riskid olid väga ebatõenäolised, jõudis komisjon antud juhtumi puhul asjakohase stsenaariumi (majanduslik väärtus) alusel järeldusele, et vastava garantii abikomponent jääb alla selle nominaalväärtuse. Chemische Werke Piesteritzi juhtumi puhul oli ettevõtjal võimalik tänu Austria poolt nimetatud garantiidele saada laenu turul tavapärasest soodsamatel rahastamistingimustel. Käesoleva juhtumi puhul kirjeldatud asjaolusid ei esine. Pärast Chemische Werke Piesteritzi eriolukorra uurimist jõudis komisjon siiski järeldusele, et kõnealuse garantii turuhind vastas viiteintressile, millele oli lisatud 400 baaspunkti. BAWAG-PSK juhtumi puhul kontrollis komisjon riigigarantii abielemendi määramiseks samuti põhjalikult kolme võimaliku stsenaariumi kõiki aspekte.
- (163) Seetõttu ei ole komisjon seisukohal, et tema poolt käesoleva juhtumi puhul kasutatud meetod erineb Austria nimetatud juhtumite puhul kasutatud meetoditest.

Abi kokkusobivus ühisturuga

EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkt b

- (164) Komisjoni arvamus kohaselt ei tõestanud Austria, et ettevõtja BAWAG-PSK maksejõuetusel/pankrotil oleks olnud süstemaatiline mõju Austria finantsüsteemile ja Austria majandusele üldisemalt.
- (165) Austria tunnistas, et panga maksejõuetuse kogumajandusele avalduvate võimalike tagajärgede kvantitatiivne hindamine on peaaegu võimatu.
- (166) Komisjoni arvates oli hoiusesumma vähemalt 95 protsendil kliendikontodest väiksem kui 20 000 eurot ja oleks seega ettevõtja BAWAG-PSK pankrotil korral kaetud hoiuste seadusjärgsete tagatistega. Asjaolu, et pankrotil korral oleks olnud võimalik kaasata hoiuste tagamiseks teisi pankasid, ei ole iseenesest piisav, et näidata, et ohustatud olid kõik Austria pangandusturul osalejad.
- (167) 2006. aasta juunis teatas OeNB, et vaatamata ettevõtjate BAWAG-PSK ja Hypo Alpe-Adria Bank probleemidele arenes Austria pangandussüsteem 2005. aasta jooksul positiivselt. Kriisitegid näitasid samuti pangasüsteemi suurt toimetulekuvõimet ootamatute olukordadega. Üldiselt käsitleti Austria pangandussüsteemi heas seisukorras olevana.
- (168) Komisjon on artikli 87 lõike 3 punkti b alati väga piiravalt kohaldanud. Viimati kohaldati seda 1980. aastatel, kui Kreeka majandusel tuli pärast ELiga liitumist kokku puutuda tõsise tasakaalustamatusega ja ühendus kiitis probleemide kõrvaldamiseks ise heaks konkreetsed erabinõud.⁽⁴³⁾

⁽⁴³⁾ Komisjoni otsus 88/167/EMÜ, 7. oktoober 1987, Kreeka valitsuse poolt tööstusettevõtetele antava abi seaduse nr 1386/1983 kohta (EÜT L 76, 22.3.1988, lk 18).

(169) Komisjon on põhimõtteliselt seisukohal, et ainult ühele soodustatud isikule antav abi ei sobi artikli 87 lõike 3 punktis b sisalduva lause teises pooles osutatud olukorra lahendamiseks. Crédit Lyonnaisi⁽⁴⁴⁾ juhtumi puhul, kus abimeetmete maksumus oli ligikaudu 20 miljardit eurot,⁽⁴⁵⁾ ei olnud komisjoni arvamuse kohaselt tegemist abiga raske majandusliku probleemi kõrvaldamiseks, sest abi eesmärgiks oli kõrvaldada üheainsa soodustatud isiku, Crédit Lyonnaisi, ja mitte kogu majandusharu raskused. Sellele vastavalt ei nimetatud abi ühisturuga kokkusobivaks ümberkorraldamisabiks mitte EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti b alusel, vaid artikli 87 lõike 3 punkti c alusel.

(170) Kõnealustel põhjustel lähtub komisjon sellest, et artikli 87 lõike 3 punkti b ei ole võimalik käesoleva juhtumi suhtes kohaldada.

Päästmisabi

(171) Suuniste punkti 15 kohaselt on päästmisabi oma laadilt ajutine ja tagastatav abi, mille eesmärk on hoida rahalistes raskustes äriühingut pinnal seni, kuni ümberkorraldamis- või likvideerimiskava on välja töötatud. Suuniste sama punkti 15 kohaselt ei anta asjaomast abi kauem kui kuus kuud.

(172) Riigigarantii anti 6. juunil 2006 (ja põhimõtteliselt kuni BAWAG-PSK müügini ehk kuni juulini 2007). Abi anti seega suunistes ette nähtud kuuekuulisest piirmäärast kauem. Lisaks jõustus see tagasiulatuvalt alates 31. detsembrist 2005.

(173) Riigigarantiid ei ole suuniste kohaselt seega võimalik käsitleda ühisturuga kokkusobiva päästmisabina.

Ümberkorraldamisabi

(174) Suunistes on sätestatud kriteeriumid, mis peavad olema ümberkorraldamisabi lubamiseks tervikuna täidetud:

a) ümberkorraldamiskava koostamine pikaajalise elujõulisuse taastamiseks ja selle täies ulatuses elluviimine;

b) abi piiramine miinimumiga;

c) põhjendamatute konkurentsimoontuste vältimine.

Pikaajalise elujõulisuse taastamine (suuniste punktid 34–37)

(175) Komisjoni jaoks on ettevõtja BAWAG-PSK täielik üleviimine erainvestori kontrolli alla tekkinud raskuste lahendamisel ja panga positiivse majandusarengu tagamisel keskse tähtsusega. Austria väitel võib tegelikult lähtuda sellest, et uue eraomaniku kontrolli all oleval ettevõtjal on paremad väljavaated pikaajalise elujõulisuse saavutamiseks, ja seega on tagatud, et abi rohkem vaja ei lähe. Müük on ettevõtja BAWAG-PSK ümberkorraldamise keskne element.

(176) 2007. aasta jaanuaris esitati komisjonile BAWAG-PSK ajakohastatud ümberkorraldamiskava. Võrreldes esialgse kavaga tehtud muudatused hüpoteeside ja oletuste osas on komisjoni arvamuse kohaselt hetke majandusolukorra täpsel kajastamisel olulised; olulisi finantsnäitajaid hindab komisjon realistlikeks ja saavutatavateks.

(177) Komisjon peab kava aluseks olevaid turuprognose asjakohaseks ja kapitali oodatavat tasuvust piisavalt suureks, et ettevõtja BAWAG-PSK suudaks omal jõul osaleda jätkuvalt konkurentsisis nii Austria kui ka rahvusvahelisel finantsturul.

(178) Panga raskustesse viinud asjaolude põhjalikust kirjeldusest nähtub, et parem riskiohje on olulise tähtsusega minevikus tehtud äärmiselt tõsiste vigade kordumise vältimiseks. 2006. aastal tegeles panga uus juhtkond kõnealuse teemaga põhjalikult. Eelkõige rakendati kolme põhi-meedet:

a) ettevõtte uue juhtimiskoodeksi ja juhatuse uue töökorra kehtestamine;

b) muudatused riskide kontrollimises ja riskidega tegeleva juhatuse liikme ametisse määramine;

c) arvete maksekorraldusprotsesside⁽⁴⁶⁾ parandamine riskide seisukohast.

⁽⁴⁴⁾ Komisjoni 20. mai 1998. aasta otsus riigiabi kohta, mida Prantsusmaa andis kontsernile Crédit Lyonnais (EÜT L 221, 8.8.1998, lk 28).

⁽⁴⁵⁾ 1995. aastal kiitis komisjon heaks esimesed riigiabid, mille hinnanguline maksimumsumma oli 8 miljardit eurot (komisjoni otsus, 26. juuli 1995, Prantsusmaa poolt pangale Crédit Lyonnais antud abi piiratud heakskiitmise kohta, EÜT L 308, 21.12.1995, lk 92). 1996. aastal kiideti heaks abi summas 0,6 miljardit eurot (komisjoni otsus juhtumi N 692/96 – C 47/96 kohta, EÜT C 390, 24.12.1996, lk 7). Seejärel kiideti 1998. aastal heaks järgmised abisummad vahemikus 8–15 miljardit eurot (komisjoni 20. mai 1998. aasta otsus riigiabi kohta, mida Prantsusmaa andis grupile Crédit Lyonnais (EÜT L 221, 8.8.1998, lk 28).

⁽⁴⁶⁾ Protsessid, mis viivad arvete tasumiseni.

- (179) Komisjoni arvamuse kohaselt on osutatud meetmed asjakohased.
- (180) Komisjoni arvamuse kohaselt on ümberkorraldamiskavas piisaval määral arvesse võetud menetluse algatamise otsuses kirjeldatud riski seoses Refcoga ja seoses sellega, et BAWAG-PSK aktsionärid jätaavad täitmata oma kohustused USA võlausaldajate ees, ning muutuvate intressimäärade riski.
- (181) 2006. aastal teeniti juba väike bilansiline kasum suurusga 0,2 miljonit eurot ning aastakasum [...] miljonit eurot ületas ümberkorraldamiskavas oodatud kasumi. Kõnealused arvud tõendavad, et pank areneb vastavalt ümberkorraldamiskavale.
- (182) Komisjon uuris ka Austria esitatud tundlikkusanalüüsi, mis hõlmab optimistlikku ja pessimistlikku stsenaariumi, ning peab seda asjakohaseks. Ühelt poolt näeb pessimistlik stsenaarium 2011. aastaks tavapärase äritegevuse tulemina ette [...] miljonit eurot, see on näitaja, mis tagab panga pikaajalise elujõulisuse. Teiselt poolt jääb ettevõtja BAWAG-PSK oodatud kasumlikkus optimistlikus stsenaariumis 2011. aasta tavapärase äritegevuse tulemiga summas [...] miljonit eurot konkurentide kasumlikkuse piiresse.
- (183) Austria kinnitas, et konsortsium viib BAWAG-PSK ajakohastatud ümberkorraldamiskava ellu, ja kiitis kava seetõttu täies mahus heaks.
- (184) Kui riigigarantii abielement sõltub vahetult võimaliku ostja koguinvesteeringust, siis on oleneb panga edukas ümberkorraldamine komisjoni arvamuse kohaselt ka otsustavalt kapitali suurendamisest, mille peavad saavutama uued omanikud.⁽⁴⁷⁾ Konsortsiumi koguinvesteering ei taga ainult garantii kasutamata jätmist, vaid loob ümberkorraldamiskava elluviimise alusena ka asjakohase kapitali osakaalu.
- (185) Komisjon võtab teadmiseks, et ümberkorraldamiskava, mis hõlmab panga edasise arengu põhjalikku kava 2011. aastani, tuleb põhiosas ellu viia perioodil [...].
- (186) Kokkuvõtvalt tuleb märkida, et ettevõtja BAWAG-PSK kasumlikkuse parandamine on oleneb esmajoones ettevõtte sisestest meetmetest ja et menetluse algatamise otsuses väljendatud kahtlused on täies osas likvideeritud. Komisjon on veendunud, et ümberkorraldamiskava võimaldab taastada BAWAG-PSK pikaajalise elujõulisuse.
- (187) Suuniste punktide 44 ja 50 kohaselt tuleb komisjoni teavitada edusammudest kava elluviimisel.

Abi piiramine miinimumiga (suuniste punktid 43–45)

- (188) Suurettevõtete puhul, nagu seda on BAWAG-PSK, peaks ettevõtte omaosalus olema suuniste kohaselt põhimõtteliselt 50 % ümberkorraldamise kuludest.
- (189) Ümberkorraldamise kulud ulatuvad vähemalt [...] miljardi euron. Neid ei rahastata vahetult riigigarantiist, vaid neid kannavad 100 % ulatuses pank ja selle omanikud. Ümberkorraldamiskava rahastamisse antakse panus ka loovutamiste kaudu.
- (190) Isegi kui komisjon käsitleks garantii kogusummat abina ümberkorraldamiskulude rahastamiseks, oleks BAWAG-PSK omaosalus suurem kui 50 %.
- (191) Komisjoni arvamuse kohaselt hoitakse abi vormi ja suuruse kaudu – halbadele laenudele antav riigigarantii, mis võimaldab järelevalveõiguse eeskirjadest kinni pidada – ära ettevõtja BAWAG-PSK ülemäärane likviidsus, mida oleks võimalik kasutada ümberkorraldamisprotsessiga seostamata agressiivseks ja turgu moonutavaks käitumiseks. Lisaks moodustab abielemendi vahemiku ülempiir 898 miljonit eurot ainult 1,6 % panga bilansimahust. See on võrreldes teiste juhtumitega, mille puhul komisjon on vastu võtnud positiivse otsuse, väga väike protsent.⁽⁴⁸⁾
- (192) Käesoleva juhtumi puhul ei antud ka päästmisabi.
- (193) Eeltoodu alusel on komisjon seisukohal, et abi on piiratud pikaajalise elujõulisuse taastamiseks vajaliku miinimumiga, ja märgib, et soodustatud isiku omaosalus on suunistega kooskõlas.

⁽⁴⁷⁾ Müügihind mõjutab kapitali vajalikku suurendamist.

⁽⁴⁸⁾ Vrd nt komisjoni otsus 1999/508/EÜ, 14. oktoober 1998, Prantsusmaa poolt ettevõttele Société Marseillaise de Crédit antava abi piiratud heakskiitmise kohta (juhtum C 42/96 ex NN 194/95) (EÜT L 198, 30.7.1999, lk 1); komisjoni otsus 2005/345/EÜ, 18. veebruar 2004, Saksamaa poolt ettevõtjale Bankgesellschaft Berlin AG ümberstruktureerimisabina antud riigiabi kohta (juhtum C 28/2002 ex NN 5/2002) (ELT L 116, 4.5.2005, lk 1) ning komisjoni otsus 2001/89/EÜ, 23. juuni 1999, Prantsusmaa poolt ettevõttele Crédit Foncier de France antud abi piiratud heakskiitmise kohta (juhtum C 30/96 ex NN 44/96) (EÜT L 34, 3.2.2001, lk 36).

Põhjendamata konkurentsimeetmete vältimine (suuniste punktid 38–42)

- (194) Suuniste kohaselt tuleb võtta meetmeid, et vähendada nii palju kui võimalik abi kahjustavat mõju konkurentidele. Kõne alla tuleb vara loovutamine, tootmisvõimsuse või turuosa piiramine ning turutõkete vähendamine asjaomastel turgudel. Meetmed peavad olema võrdelised abi moonutava mõjuga ja eriti äriühingu suhtelise tähtsusega turul või turgudel.
- (195) Austria poolt komisjonile edastatud ettevõtja BAWAG-PSK lubadused on ümberkorraldamisprotsessi lahutamatu osa. Eelkõige juba teostatud või veel teostatavad loovutamised annavad tegeliku panuse ümberkorraldamiskulude rahastamise ning kõrvaldavad komisjoni kahtlused, mis toodi esile seoses konkurentsioigusega.
- (196) Panga põhitegevusele avaldavad mõju arvukad meetmed.
- (197) Riigile antavate laenude valdkonnas, kus BAWAG-PSK turuosa moodustas [...] (2005. aastal 25 %), vähendab pank riigile (Austria Vabariik) antud laenude portfelli [...] aasta lõpuks [...] ([...] miljardi euro) võrra, maksimaalselt [...] miljardi euron. Kõnealusest [...] miljardi euro suurusest ülempiirist peetakse kinni kuni [...].⁽⁴⁹⁾
- (198) Lisaks loobub pank, kes on oluline nn esmakaupleja riigi võlakirjadega kauplemise valdkonnas, [...] pikkuseks perioodiks, alates [...] kuni [...], pakkumismenetlustes osalemast. See tähendab, et ettevõtjal BAWAG-PSK on keelatud osaleda menetlustes, mille hinnanguline kogumaksumus on ligikaudu [...] miljardit eurot.
- (199) Kõnealused meetmed võiksid kahjustada panga mainet avaliku sektori klientide silmis ja seega aeglustada nimetatud ärivaldkonna laienemist tulevikus. Samuti piirab võlakirjadega seotud meede nende investeerimistoodete sortimenti, mida pangal on võimalik pakkuda eelkõige eraklientidele.
- (200) Mõlemad kirjeldatud meetmed on seotud turgudega, kus pank asub pärast ümberkorraldamist olulisele positsioonile, ja ületavad elujõulisuse taastamiseks vajalikku määra.
- (201) Lisaks tuleb komisjon meelde, et riigigarantii andmise tingimusena pidi ettevõtja BAWAG-PSK ära müüma oma OeNB aktsiad. Need aktsiad olid panga jaoks väga olulised. Lisaks müüdi 2006. aasta juulis ja 2007. aasta märtsis Bank Frick & Co. AG ja Hobex AG aktsiad. Otsearvelduste valdkonnas tegutseva Hobex AG osaluse müümiseks lahkus BAWAG-PSK olulisest valdkonnast, kus tegutsevad Austria suurimad pangad.
- (202) Austria eelistab mitte käsitleda kolme filiaali sulgemist Viinis tõhusa tasakaalustava meetmena. Komisjoni arvamus kohaselt ei ole samuti võimalik käsitleda kolme filiaali sulgemist Viinis käesoleval juhul tõhusa tasakaalustava meetmena, sest on tõendamata, et asjaomased filiaalid töötasid kahjumiga; sellisel juhul oleks tulnud nende tegevus elujõulisuse taastamiseks igal juhul lõpetada.
- (203) Põhitegevusalale lähedal seisvas kindlustusvaldkonnas müüb ettevõtja BAWAG-PSK kiiresti oma 50 % ületava osaluse kindlustusseltsides P.S.K. Versicherung AG ja BAWAG-Versicherung Aktiengesellschaft ning annab ostjale lisaks sellele ülejäänud aktsiate ostuoptsiooni. Vastava rahasumma suurus ulatub üle [...] miljardi euro. Lisaks müüdi 2007. aasta jaanuaris kindlustusvahendusettevõtja *Funk International Austria GmbH*.
- (204) Peale selle on pank võtnud kohustuse müüa kõige olulisemad osalused põhitegevusalast väljapoole jäävates valdkondades (eelkõige Cosmos Elektrohandels GmbH & Co KG, COSMOS Geschäftsführungs- und Beteiligungs GmbH, [...] osalused ning 42 % osalus ettevõtjas ATV Privat-TV Services AG). Sellisel viisil keskendub ettevõtja BAWAG-PSK taas oma põhitegevusalale.
- (205) Selleks et müügiprotsess kulgeks sujuvalt ja käimasolevat ümberkorraldamisprotsessi oleks võimalik lõpetada, on komisjonile vastuvõetav, et⁽⁵⁰⁾ [...] müük toimub alles enne [...] ja 42 % osalus ettevõtjas ATV Privat-TV Services AG müüakse alles enne [...].

⁽⁴⁹⁾ Erandiks on BAWAG-PSK kontserni äriühingute olemasolevad kohustused, mis on seotud juba lõpetatud hanketehingute tulevaste osamaksetega.

⁽⁵⁰⁾ Komisjonil on õigus pikendada tasakaalustavate meetmete võtmise tähtaega, kui Austria tõendab, et tegemist on ettenägematute asjaoludega. Austria poolt asjakohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib komisjon kohustusi ja tingimusi ka muuta või asendada teiste samaväärsete meetmetega.

- (206) 2006. aastal müüdi erinevaid kinnistuid summas [...] miljonit eurot. Enne 2008. aasta lõppu müüakse veel kinnisvara, mille bilansiline maksumus on ligikaudu [...] miljonit eurot. Lisaks müüakse 2007. aastal osalused tööstusettevõtetes Voestalpine ja [...].
- (207) 2005. aasta septembri lõpust kuni 2006. aasta juunini vähenesid ettevõtja BAWAG-PSK kodu- ja välismaiste klientide nõudehoiused rohkem kui 560 miljoni euro võrra (turuosa vähenes [...] protsendipunkti võrra, kuni [...] %). Samal ajavahemikul vähenesid säästuhoiused 4 miljardi euro võrra (turuosa vähenes ligikaudu [...] protsendipunkti võrra, kuni [...] %). Isegi kui kõnealust kliendihoiuste kaotust ei ole võimalik täies ulatuses võrrelda tasakaalustava meetmega suuniste tähenduses, mõjutab see panga kõige olulisemat refinantseerimisallikat siiski negatiivselt. Komisjoni arvamuse kohaselt tuleb seetõttu hoiuste massilist väljavõtmist käsitleda leevendava asjaoluna võimalikele põhjendamatutele konkurentsimoontustele üldhinnangu andmisel.
- (208) Kokku vähenes ettevõtja BAWAG-PSK bilansimaht 31. detsembriks 2006 pärast riigigarantii andmist võrreldes 31. detsembriga 2005 11 % võrra (6 miljardit eurot)⁽⁵¹⁾ ja võrreldes 30. juuniga 2006 9,3 % võrra (5 miljardit eurot). Teised meetmed, eelkõige riigile antavate laenude vähendamine [...] miljardi euro võrra, hakkavad mõju avaldama alates [...] ja tähendavad arvatavasti bilansimahu edasist vähendamist [...] % võrra (2005. aastaga võrreldes).
- (209) Suuniste kohaselt võib päästmis- või ümberkorraldamisabi andmist lugeda erandjuhtudel õiguspäraseks, kui soovitakse säilitada turu konkurentsipõhimõtetele vastav ülesehitus ja äriühingute turult kadumine võiks kaasa tuua monopoolse või oligopoolse turu tekke. Ettevõtja BAWAG-PSK turult kadumine pankroti korral oleks tõenäoliselt esmajoones tugevdanud kõige olulisemaid konkurente ja seda juba suhteliselt koondunud turul,⁽⁵²⁾ kus Bank Austria Creditanstalt, Erste Bank/Spar-
- kassengruppe ja Raiffeisengruppe omavad Austrias kokku üle 80 % jaepangandusturust.
- (210) Kokkuvõttes leiab komisjon, et võttes arvesse abielemendi kindlaksmääratud osakaalu riigigarantii, on tasakaalustavad meetmed ettevõtjale BAWAG-PSK antud abi konkurentsi moonutavate mõjudega proportsionaalsed.
- (211) Komisjoni arvamuse kohaselt ei ole Austria poolt ÖGB jaoks kehtestatud müügikohustuse puhul tegemist konkurentsimoontuste hüvitamisega, sest abi otseseks saajaks on ettevõtja BAWAG-PSK ja mitte ÖGB. Panga müümist konsortsiumile käsitatakse siiski ümberkorraldamisprotsessi toetava elemendina (vt eespool).
- (212) Samuti ei tähenda asjaolu, et BAWAG-PSK konkurendid asutasid panga kapitalimahu tagamiseks sihtotstarbelised ühingud, et riigigarantii ei oleks kaasa toonud märkimisväärsed konkurentsimoontusi. Sellega seoses on oluline, et sihtotstarbelised ühingud asutati alles pärast garantii andmist ettevõtjale BAWAG-PSK.
- (213) Komisjoni tuleb teavitada ülalnimetatud tasakaalustavate meetmete rakendamisel tehtud edusammudest.
- (214) Komisjonil on õigus tasakaalustavate meetmete rakendamise tähtaega pikendada, kui Austria tõendab, et tegemist on ettenägematute asjaoludega. Austria poolt asjakohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib komisjon taotluse alusel kohustusi ja tingimusi ka muuta ja/või asendada teiste samaväärsete meetmetega.
- Abi lubamisega seotud eritingimused (suuniste punkt 46)**
- (215) Lisaks meetmetele, mis hoiavad ära põhjendamatuid konkurentsimoontusi, võib komisjon kehtestada vajalikuks peetavad tingimused ja kohustused tagamaks, et abi ei moonutaks konkurentsi ühiste huvidega vastuolus oleval määral.

⁽⁵¹⁾ Kontserni bilansimaht tervikuna vähenes samal perioodil 12,2 % võrra.

⁽⁵²⁾ Vrd ka komisjoni otsus, 11. juuni 2002, EÜ asutamislepingu artikli 81 kohase menetluse kohta seoses juhtumiga COMP/36.571/D-1 – Austria pangad („Lombardia klubi”), ELT L 56, 24.2.2004, lk 1, põhjendus 8.

(216) Sellega seoses soovib komisjon tagada, et hoidutakse sellise edasise abi andmisest, mis mõjutaks käesoleva otsuse aluseks oleva abimeetme proportsionaalsust. Ehkki komisjon on teatavaks võtnud Austria poolt edastatud BAWAG-PSK lubadused seoses edasise abi saamisega kuni 2010. aasta lõpuni, juhib ta tähelepanu asjaolule, et vastavalt suuniste punktile 3.3 kehtib kümne aasta jooksul pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist igal juhul ettevõtjale BAWAG-PSK ümberkorraldusabi andmise üldine keeld. Komisjoni arvamuse kohaselt on kõnealune keeld vastavalt suuniste punkti 46 alapunktile c asjakohane ja vajalik. Üldine keeld ei puuduta abi, mida antakse vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikele 2. Seatud eesmärke silmas pidades on komisjonil võimalik nõustuda sellega, et ettevõtjale BAWAG-PSK antakse abi Euroopa Liidu kaasrahastatavate teadusprojektide raames ning üldist koolitusabi⁽⁵³⁾ või abi energiasäästumeetmete võtmiseks⁽⁵⁴⁾ kinnitatud eeskirjade raames, sest kõnealune abi ei mõjutaks oluliselt riigigarantii abikomponendi proportsionaalsust.

(217) Komisjoni arvamuse kohaselt täidavad põhjendustes 197 ja 198 nimetatud lubadused suuniste nõuded vastavalt punkti 46 alapunktidele a ja b.

VIII. JÄRELDUS

(218) Komisjon märgib, et Austria poolt garantii vormis antud 900 miljonit euro suurune abi on vastuolus EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikega 3 ja seega ebaseaduslik. Abi võib siiski käsitleda ühisturuga kokkusobivana, kui ettenähtud kohustused täidetakse,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Austria poolt riigigarantiina antud 900 miljoni euro suurune abi ettevõtja BAWAG-PSK ümberkorraldamiseks on ühisturuga

⁽⁵³⁾ Vastavalt komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määrusele (EÜ) nr 68/2001, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist koolitusabi suhtes (EÜT L 10, 13.1.2001, lk 20; määrust on viimati muudetud otsusega 2007/72/EÜ (ELT L 32, 6.2.2007, lk 180)), loetakse üldkoolituseks koolitust, mille raames õpitut saab kasutada ka mujal kui üksnes või peaaesjalikult töötaja praegusel või tulevasel töökohal abistavas ettevõttes ja millega antakse oskusi, mida saab suuresti üle kanda muudesse ettevõtetesse ja töövaldkondadesse ja mis seeläbi parandavad tunduvalt töötaja tööalast konkurentsivõimet.

⁽⁵⁴⁾ Vastavalt ühenduse suunistele keskkonnakaitse meetmete võtmiseks antava riigiabi kohta (EÜT C 37, 3.2.2001, lk 3) on energiasäästlikud meetmed eelkõige meetmed, mis võimaldavad äriühingutel vähendada oma tootmistsükli kasutatavat energiahulka.

kokkusobiv, kui täidetakse artiklis 2 nimetatud tingimused ja kohustused.

Artikkel 2

1. Austria tagab, et 3. jaanuaril 2007 komisjonile esitatud kava ettevõtja BAWAG-PSK ümberkorraldamiseks täidetakse täies ulatuses.

2. Austria tagab järgmiste osaluste müümise BAWAG-PSK kontsernist sõltumatule kolmandale isikule:

a) enam kui 50 % suuruse osaluse müük ettevõtetes P.S.K. Versicherung AG ja BAWAG-Versicherung Aktiengesellschaft ning müügi kajastamine bilansis hiljemalt [...]; ostjale ülejäänud aktsiate ostuoptsiooni andmine;

b) ligikaudu [...] miljonit eurot maksva kinnisvara müügi lõpetamine ning selle kajastamine bilansis tervikuna hiljemalt [...];

c) [...] % suuruse osaluse müük ettevõttes [...] ning müügi kajastamine bilansis hiljemalt [...];

d) 42,56 % suuruse osaluse müük ettevõttes ATV Privat-TV Services AG ning müügi kajastamine bilansis hiljemalt [...];

e) [...] müük ning müügi kajastamine bilansis hiljemalt [...].

3. Austria tagab, et ettevõtja BAWAG-PSK poolt Austriale antud laenude portfelli vähendatakse 2007. majandusaasta lõpuks maksimaalselt [...] miljardile eurole. Kõnealusest piir määrast peetakse kinni kuni [...]. Erandiks on BAWAG-PSK kontserni äriühingute olemasolevad kohustused, mis on seotud juba lõpetatud hanketehingute tulevaste osamaksetega.

4. Ajavahemikus [...] kuni [...] ei tohi ettevõtjat BAWAG-PSK valida riigi võlakirjade väljaandjaks.

5. Kuni 31. detsembrini 2010 ei anta ettevõtjale BAWAG-PSK teisi abisummasid abina EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 2 tähenduses, abisummasid Euroopa Liidu kaasrahastatavate teadusprojektide raames, üldist koolitusabi või abi energiasäästumeetmete võtmiseks kinnitatud eeskirjade raames. Järgmise kümne aasta jooksul ei kiideta heaks ka ümberkorraldamisabi andmist.

6. Lõigetes 1–5 sätestatud tingimuste täitmise kontrollimiseks esitab Austria 2010. aastani korrapäraselt aruandeid ettevõtja BAWAG-PSK ümberkorraldamisel tehtud edusammude kohta. Esimene aastaaruanne esitatakse 2009. aasta jaanuaris. Järgmised aruanded koostatakse 2009. aasta ja 2010. aasta kohta ja esitatakse 2010. või 2011. aasta märtsi lõpus.

Artikkel 3

Austria teavitab komisjoni otsuse täitmiseks võetud meetmetest kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse teatavaks tegemist.

Artikkel 4

Otsus on adresseeritud Austria Vabariigile.

Brüssel, 27. juuni 2007

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Neelie KROES

KOMISJONI OTSUS,

25. märts 2008,

tuleohutusnõuete kohta, millele peavad vastama sigarette käsitlevad Euroopa standardid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2001/95/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

(2008/264/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

muudavad sigaretid vähemalt teatud ulatuses isekustuvateks, takistades hapniku juurdepääsu põlevasse osasse. Vähendatud süttivus piirab seega tulekahjude allikaid ja ohtu.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiivi 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 4 lõike 1 punkti a,

(5) Sigarettide ohutusnõuded tuleks koostada direktiivi 2001/95/EÜ artikli 4 alusel, et nõuda standardiasutustelt sigarettide vähendatud süttivuse standardite väljatöötamist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivile 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord, ⁽³⁾ ning et Euroopa Liidu Teatajas saaks avaldada viite vastuvõetud standarditele. Standardisasutused peaksid pöörama vajalikul määral tähelepanu standardile ASTM E2187-04.

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiivis 2001/95/EÜ on sätestatud, et Euroopa standardeid peaksid kehtestama Euroopa standardiasutused. Sellised standardid peaksid tagama toodete kooskõla direktiivi üldiste ohutusnõuetega.

(6) Pärast Euroopa Liidu Teatajas avaldamist eeldatakse, et standardiga vastavuses toodetud sigaretid on kooskõlas direktiivis 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta) sätestatud üldiste ohutusnõuetega standardiga hõlmatud tuleohutusnõuete osas.

(2) Direktiivi 2001/95/EÜ kohaselt loetakse toode ohutuks asjakohaste riiklike standarditega hõlmatud ohtude ja ohurühmade osas, kui toode on kooskõlas Euroopa standardeid ülevõtvate vabatahtlike riiklike standarditega.

(7) Käesolevas otsuses sätestatud meetmed on kooskõlas direktiiviga 2001/95/EÜ loodud komitee arvamusega,

(3) Sigaretid on oma olemuselt ohtlik toode, kuna nad tekitavad soojust ja sisaldavad põlevat materjali, mis süüdatuna põleb edasi kogu sigareti pikkuse ulatuses. Süüdatud ning hooletusse ja järelevalveta jäetud sigarettidega seotud ohuks on tulekahjud, millega kaasnevad inimohvrid, vigastused ja materiaalne kahju. Seda laadi õnnetusi on täheldatud ja need põhjustavad ühenduses igal aastal hinnanguliselt vähemalt 1 000 surmajuhtumit. ⁽²⁾

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

(4) Välja on töötatud tehnilised lahendused, mis takistavad sigaretil kogu pikkuses läbi põlemast, kui seda regulaarselt ei pahvita. Kaubanduses on kättesaadavad sigaretid, millel on sigaretipaberis umbes 20–30 mm vahedega umbes 6 mm laiused paberiribad. Need „aeglustajad”

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva otsuse eesmärk on kehtestada nõue, mille alusel võib komisjon nõuda, et asjaomased standardiasutused kehtestaksid asjakohased standardid sigarettide süttivuse vähendamiseks. Sigarettide süttivust tuleb vähendada, et piirata inimohvreid, vigastusi ja materiaalselt kahju kaasa toovate tulekahjude esinemist.

⁽¹⁾ EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4.

⁽²⁾ Konsortsium ASPECT, Tobacco or Health in the European Union. Past, present and future (Tubakas või tervis Euroopa Liidus. Minevik, olevik ja tulevik.), Euroopa Komisjon, 2004 (http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/Documents/tobacco_exs_en.pdf)

⁽³⁾ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud nõukogu direktiiviga 2006/96/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 81).

*Artikkel 2***Määratlus**

Käesolevas otsuses tähendab vähendatud süttivusega sigarett sigaretti, mis juhul, kui seda regulaarselt ei pahvita, kustub ise enne lõpuni põlemist.

*Artikkel 3***Nõue**

Ohutusnõue direktiivi 2001/95/EÜ artikli 4 tähenduses on järgmine: katsetatud sigarettidest võib lõpuni põleda maksimaalselt 25 %.

Brüssel, 25. märts 2008

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Meglana KUNEVA

RAHVUSVAHELISTE LEPINGUTEGA LOODUD ORGANITE VASTU VÕETUD AKTID

**EUROOPA LIIDU, EUROOPA ÜHENDUSE JA ŠVEITSI KONFÖDERATSIOONI VAHELISE
LEPINGUGA (ŠVEITSI KONFÖDERATSIOONI ÜHINEMISE KOHTA SCHENGENI ACQUIS'
RAKENDAMISE, KOHALDAMISE JA EDASIARENDAMISEGA) ASUTATUD EL-ŠVEITSI
SEGAKOMITEE OTSUS nr 1/2008,**

28. veebruar 2008,

millega muudetakse selle töökorda

(2008/265/EÜ)

SEGAKOMITEE,

— kõrgemate ametnike ja ministrite tasandil:

võttes arvesse Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelist protokoll, ⁽¹⁾ mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (edaspidi vastavalt „protokoll” ja „leping”), eriti protokoll artikleid 3 ja 4,

ning arvestades, et pärast protokoll allkirjutamist tuleb lepinguga asutatud segakomitee koosseisu suurendada Liechtensteini Vürstiriigi esindaja võrra ning seda tuleb kajastada segakomitee töökorras,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Segakomitee 26. oktoobri 2004. aasta otsusega nr 1/2004 ⁽²⁾ vastu võetud segakomitee töökorda muudetakse järgmiselt.

1. Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Segakomitee koosneb Šveitsi Konföderatsiooni (edaspidi „Šveits”) ja Liechtensteini Vürstiriigi (edaspidi „Liechtenstein”) valitsuse esindajatest, Euroopa Liidu Nõukogu (edaspidi „nõukogu”) ja Euroopa Ühenduste Komisjoni (edaspidi „komisjon”) liikmetest.

Komitee esimeheks on:

— ekspertide tasandil:

delegatsioon, mis esindab nõukogu eesistujaks olevat nõukogu liiget;

aasta esimese kuue kuu jooksul: delegatsioon, mis esindab eesistujaks olevat nõukogu liiget;

aasta viimase kuue kuu jooksul: vaheldumisi delegatsioon, mis esindab Šveitsi valitsust (edaspidi „Šveitsi delegatsioon”), ja delegatsioon, mis esindab Liechtensteini valitsust (edaspidi „Liechtensteini delegatsioon”).

Delegatsioon, mis esindab eesistujaks olevat nõukogu liiget, võib segakomitee esimehe koha loovutada delegatsioonile, mis esindab nõukogu liiget, kes on järgmine eesistujariik. Šveitsi delegatsioon ja Liechtensteini delegatsioon võivad kõrgemate ametnike ja ministrite tasandil kohtuva segakomitee esimehe koha loovutada teisele delegatsioonile, kes on valmis seda ülesannet täitma.”.

2. Artiklile 4 lisatakse järgmine lõik:

„Kui protokoll artikli 5 lõikes 4 vaadeldud juhul leiab Liechtensteini delegatsioon, et õigusakti või meetme sisu on oma olemuselt selline, mis mõjutaks otsedemokraatia põhimõtteid, kutsub Liechtenstein või kutsutakse tema taotlusel kolme nädala jooksul kokku ministrite tasandil kohtuva segakomitee koosolek. Segakomitee uurib hoolikalt kõiki võimalusi protokoll jätkamiseks, eriti Liechtensteini delegatsiooni pakutud alternatiivlahendusi. Kui segakomitee ei kiida pärast põhjalikku uurimist protokoll artikli 5 lõikes 4 osutatud ajavahemiku jooksul selliseid võimalusi heaks, jõustub protokoll lõpetamine kolm kuud pärast nimetatud ajavahemiku lõppemist.”.

⁽¹⁾ Nõukogu dokument 16462/06 on kättesaadav aadressil:

<http://register.consilium.europa.eu>

⁽²⁾ ELT C 308, 14.12.2004, lk 2.

3. Artikli 5 esimeses ja teises lõigus lisatakse sõna „Šveitsi” järele sõnad „ja Liechtensteini”.

4. Artikli 6 teises lõigus lisatakse sõna „Šveitsi” järel sõnad „ja Liechtensteini”.

5. Artikli 9 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Esimene käesoleva töökorra kohased teated adresseeritakse Šveitsi esindusele Euroopa ühenduste juures, Liechtensteini esindusele Euroopa Liidu juures, Euroopa Liidu liikmesriikide esindustele ja komisjonile.”.

6. Artikkel 13 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 13

Kui segakomiteed teavitatakse vastavalt lepingu artikli 7 lõikele 4 või protokolli artikli 5 lõikele 4, tuleb iga segakomitee otsus lepingu või protokolli jätkamise kohta teha ühehäälselt.

Kui lepingu või protokolli lõpetamine tuleneb Iirimaa ja/või Ühendkuningriigi suhtes mittekohaldatava õigusakti või meetme heakskiitmata jätmisest, ei või nende esindajad avaldada ühehäälselt otsusele vastuseisu.”.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Artikkel 3

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Šveits ja Liechtenstein vastutavad otsuse ametliku avaldamise eest oma riigis.

Brüssel, 28. veebruar 2008

Segakomitee nimel
esimees
D. MATE

III

(Euroopa Liidu lepingu kohaselt vastu võetud aktid)

EUROOPA LIIDU LEPINGU V JAOTISE KOHALELT VASTU VÕETUD AKTID

NÕUKOGU OTSUS 2008/266/ÜVJP,

28. jaanuar 2008,

mis käsitleb Euroopa Liidu ja Tšaadi Vabariigi vahelise lepingu sõlmimist Euroopa Liidu vägede staatuse kohta Tšaadi Vabariigis

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 24,

võttes arvesse eesistujariigi soovitusi,

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu võttis 25. septembril 2007 vastu resolutsiooni 1778 (2007), millega käivitati ÜRO missioon Kesk-Aafrika Vabariigis ja Tšaadis (MINURCAT) ning lubati ELil viia nendes riikides ühe aasta jooksul alates ELi esialgsest operatiivvõimest teatamise päevast läbi ÜRO missiooni toetav operatsioon. Resolutsiooniga nähti samuti ette, et Tšaadi ja Kesk-Aafrika Vabariigi valitsus ning Euroopa Liit sõlmivad võimalikult kiiresti Euroopa Liidu operatsiooni läbiviimiseks vägede staatuse lepingu.
- (2) Nõukogu võttis 15. oktoobril 2007 vastu ühismeetme 2007/677/ÜVJP Euroopa Liidu sõjalise operatsiooni kohta Tšaadi Vabariigis ja Kesk-Aafrika Vabariigis ⁽¹⁾ (EUFOR Tchad/RCA).
- (3) Olles saanud nõukogult 18. septembril 2007 volitused kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 24, pidas eesistujariik, keda abistas peasekretär/kõrge esindaja, läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Tšaadi Vabariigi vahelise lepingu üle, mis käsitleb Euroopa Liidu vägede staatust Tšaadi Vabariigis.
- (4) Leping tuleks heaks kiita,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel kiidetakse heaks Euroopa Liidu ja Tšaadi Vabariigi vaheline leping Euroopa Liidu vägede staatuse kohta Tšaadi Vabariigis.

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik, kes on volitatud lepingule alla kirjutama, et see Euroopa Liidu suhtes siduvaks muuta.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Artikkel 4

Käesolev otsus avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Brüssel, 28. jaanuar 2008

Nõukogu nimel

eesistuja

D. RUPEL

⁽¹⁾ ELT L 279, 23.10.2007, lk 21.

TÕLGE

Euroopa Liidu ja Tšaadi Vabariigi vaheline**LEPING****Euroopa Liidu vägede staatuse kohta Tšaadi Vabariigis**

EUROOPA LIIT, edaspidi „EL”,

ühelt poolt ja

TŠAADI VABARIIK, edaspidi „vastuvõttev riik”,

teiselt poolt,

edaspidi „pooled”,

VÕTTES ARVESSE:

- Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu 25. septembri 2007. aasta resolutsiooni 1778 (2007),
- nõukogu 15. oktoobri 2007. aasta ühismeedet 2007/677/ÜVJP Euroopa Liidu sõjalise operatsiooni kohta Tšaadi Vabariigis ja Kesk-Aafrika Vabariigis ⁽¹⁾ (EUFOR Tchad/RCA),
- et käesolev leping ei mõjuta poolte õigusi ja kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelisi kohtuid asutavatest rahvusvahelistest lepingutest ja muudest meetmetest, sealhulgas Rahvusvahelise Kriminaalkohtu põhikirjast,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

*Artikkel 1***Reguleerimisala ja mõisted**

1. Käesolevat lepingut kohaldatakse Euroopa Liidu vägede ja nende isikkoosseisu suhtes.

2. Käesolevat lepingut kohaldatakse üksnes vastuvõtva riigi territooriumil.

3. Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „Euroopa Liidu väed” (EUFOR) – ELi sõjaline peakorter, operatsioonis osalevad riiklikud kontingendid, nende varustus ja transpordivahendid;

b) „operatsioon” – Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu 25. septembri 2007. aasta resolutsiooniga antud mandaadist tuleneva sõjalise missiooni ettevalmistamine, käivitamine, läbiviimine ja toetamine;

c) „ELi relvajõudude juhataja” – väejuhataja operatsiooni toimumiskohas;

d) „ELi sõjaline peakorter” – operatsiooni sõjalist juhtimist või kontrolli teostavale ELi väejuhatusele alluv sõjaline peakorter ja selle osad, olenemata nende asukohast;

e) „riiklikud kontingendid” – Euroopa Liidu liikmesriikidele ja teistele operatsioonis osalevatele riikidele kuuluvad üksused ja elemendid;

f) „EUFORi isikkoosseis” – EUFORi koosseisu määratud tsiviilisikud ja sõjaväelased, samuti operatsiooni ettevalmistamiseks missioonile lähetatud isikud ning lähetajariigi või ELi institutsiooni poolt missioonil osalev personal, kes viibib, kui lepingus ei ole sätestatud teisiti, operatsiooni raames vastuvõtva riigi territooriumil, välja arvatud kohapealt palgatud isikkoosseis ja rahvusvaheliste kaubandusettevõtjate palgatud personal;

⁽¹⁾ ELT L 279, 23.10.2007, lk 21.

- g) „kohapealt palgatud isikkoosiseis” – personal, kes on vastuvõtva riigi kodanikud või seal alaliselt elavad isikud;
- h) „rajatiseid” – EUFORile ja EUFORi isikkoosiseisule vajalikud valdused, majutuskohad ja maa-alad;
- i) „lähetajariik” – EUFORi oma riikliku kontingendi lähetanud riik.

Artikkel 2

Üldsätted

1. EUFOR ja EUFORi isikkoosiseis peavad kinni vastuvõtva riigi õigusaktidest ning hoiduvad mis tahes tegudest või tegevusest, mis on vastuolus operatsiooni eesmärkidega.
2. EUFOR teatab regulaarselt vastuvõtva riigi valitsusele selle territooriumile paigutatud EUFORi isikkoosiseisu liikmete arvu.

Artikkel 3

Tuvastamine

1. EUFORi isikkoosiseisu liikmed peavad igal ajal kaasas kandma passi või sõjaväelase isikutunnistust.
2. EUFORi sõidukitel, lennukitel, laevadel ja muudel transpordivahenditel on selgesti eristatav EUFORi identifitseeriv märgistus ja/või registreerimismärk, millest teavitatakse vastuvõtva riigi pädevaid asutusi.
3. EUFORil on õigus kasutada oma rajatistel, sõidukitel ja muudel transpordivahenditel Euroopa Liidu lippu ning märgistus, nagu näiteks sõjaväeline sümbolika, auastmed ja ametlikud sümbolid. EUFORi vormiriietusel on selgesti eristatav EUFORi embleem. Operatsioonis osalevate riiklike kontingentide lippe või sümbolikat võib kasutada EUFORi rajatistel, sõidukitel ja muudel transpordivahenditel ning vormiriietusel vastavalt ELi relvajõudude juhataja otsustele.

Artikkel 4

Piiri ületamine ja liikumine vastuvõtva riigi territooriumil

1. EUFORi isikkoosiseis siseneb vastuvõtva riigi territooriumile üksnes artikli 3 lõikes 1 sätestatud dokumentide esitamisel või esimese sisenemise korral EUFORi poolt välja antud individuaalse või kollektiivse liikumiskäsu esitamisel. EUFORi isikkoosiseisu liikmed vabastatakse vastuvõtva riigi territooriumile

sisenemisel, seal viibides ja sealt lahkudes passi- ja viisaeskirjade täitmisest ning immigratsiooni- ja tollikontrollist.

2. EUFORi isikkoosiseis vabastatakse välismaalaste registreerimist ja kontrolli käsitlevatest vastuvõtva riigi eeskirjade täitmisest, kuid ta ei omanda mingit õigust alalisele asukohale või elukohale vastuvõtva riigi territooriumil.

3. Vastuvõtvale riigile antakse teavitamise eesmärgil nimekiri operatsiooni toetamise raames vastuvõtva riigi territooriumile sisenevatest, seda läbivatest või sealt väljuvatest EUFORi vahenditest ja transpordivahenditest. EUFOR vabastatakse siiski kõigist nõuetest esitada mis tahes muid tollidokumente ning mis tahes kontrollist.

4. EUFORi isikkoosiseisu liikmed võivad vastuvõtva riigi territooriumil juhtida mootorsõidukeid ja lennukeid tingimusel, et neil on vastavalt vajadusele kas kehtiv riiklik, rahvusvaheline või sõjaväeline juhiluba või pilooditunnistus.

5. Operatsiooni läbiviimiseks annab vastuvõttev riik EUFORile ja EUFORi isikkoosiseisule liikumis- ja reisimisvabaduse oma territooriumil, sealhulgas oma õhuruumis, koostöös vastuvõtva riigi pädevate asutustega ning käesoleva lepingu artiklis 18 sätestatud korras.

6. Operatsiooni eesmärkide täitmiseks ja Tšaadi pädevate asutuste nõusolekul võib EUFOR vastuvõtva riigi territooriumil, sealhulgas õhuruumis, läbi viia õppusi relvade kasutamiseks.

7. Operatsiooni läbiviimiseks võib EUFOR kasutada avalikke teid, sildu, parvlaevu ja lennujaamu ilma tollimakse, tasusid, teemakse, lõive ja muid sarnaseid tasusid maksmata. EUFOR ei ole vabastatud taotletud ja kasutatud teenuste eest mõistlike tasude maksmisest vastavalt vastuvõtva riigi relvajõududele osutatavate teenuste suhtes kohaldavatele tingimustele.

Artikkel 5

Vastuvõtva riigi poolt EUFORile antud privileegid ja immuuniteedid

1. EUFORi rajatiseid on puutumatud. Vastuvõtva riigi esindajad ei või nendesse siseneda ilma ELi relvajõudude juhataja nõusolekuta.

2. EUFORi rajatiste, nende sisustuse ja muude vahendite ning samuti transpordivahendite suhtes ei saa rakendada läbiotsimist, rekvireerimist, arestimist ega sundtäitmist.

3. EUFORil, selle omandil ja vahenditel, olenemata nende asukohast ja haldajast, on täielik kohtulik puutumatus.

4. EUFORi arhiivid ja dokumendid on puutumatud igal ajal, olenemata nende asukohast.

5. EUFORi ametlik kirjavahetus on puutumatu. Ametlik kirjavahetus tähendab operatsiooni ja selle funktsioonidega seotud kogu kirjavahetust.

6. EUFOR ning samuti selle tarnijad ja tööettevõtjad, kui nad ei ole vastuvõtva riigi kodanikud, on operatsiooni eesmärkide täitmisel vabastatud kõikidest riiklikest, piirkondlikest ja kohalikest maksudest, lõivudest ja sarnastest tasudest seoses ostetud või imporditud kaupadega, EUFORile osutatud teenustega ja kasutatud rajatistega. EUFOR ei ole vabastatud osutatud teenuste eest makstavatest maksudest, lõivudest ja kuludest.

7. Vastuvõttev riik lubab riiki sisse tuua üksnes operatsiooniks vajalikke vahendeid, sõjaväeveokeid, -varustust ja tooteid ning vabastab need kõikidest tollimaksudest, tasudest, teemaksudest, lõivudest ja muudest sarnastest tasudest, välja arvatud maksudest, mis on seotud ladustamise, veo ja muude osutatud teenustega.

Artikkel 6

Vastuvõtva riigi poolt EUFORi isikkoosseisule antud privileegid ja immunitetid

1. EUFORi isikkoosseisu liikmeid ei või ühelgi viisil vahistada ega kinni pidada.

2. EUFORi isikkoosseisu liikmete dokumendid, kirjavahetus ja omand on puutumatu, välja arvatud lõike 6 kohaselt lubatud täitemeetmete puhul.

3. EUFORi isikkoosseis omab vastuvõtvas riigis kriminaalkohtulikku puutumatus.

Lähetajariik või asjaomane ELi institutsioon võib lähtuvalt olukorrast EUFORi isikkoosseisu kriminaalkohtulikust puutumatuses loobuda. Selline loobumine peab alati olema selgelt väljendatud.

4. EUFORi isikkoosseis omab vastuvõtvas riigis tsiviil- ja halduskohtulikku puutumatus ametiülesannete täitmisel tehtud suuliste ja kirjalike avalduste ning ametiülesannete täitmisel sooritatud kõikide tegude suhtes. Kui EUFORi isikkoosseisu suhtes on vastuvõtva riigi mis tahes kohtus algatatud tsiviilasi,

teatatakse sellest kohe ELi relvajõudude juhatajale ja lähetajariigi pädevale asutusele või ELi institutsioonile. Enne kohtumenetluse algatamist tõendavad ELi relvajõudude juhataja ja lähetajariigi pädev asutus või ELi institutsioon kohtule, kas EUFORi isikkoosseis pani kõnealuse teo toime oma ametiülesannete täitmisel.

Kui tegu pandi toime ametiülesannete täitmisel, kohtumenetlust ei algatata ja kohaldatakse artikli 15 sätteid. Kui tegu ei pandud toime ametiülesannete täitmisel, võib kohtumenetlust jätkata. ELi relvajõudude juhataja ja lähetajariigi pädeva asutuse või ELi institutsiooni tõend on vastuvõtva riigi jurisdiktsioonile siduv ja seda ei või vaidlustada.

EUFORi isikkoosseisu liikme poolt kohtumenetluse algatamine jätab kõnealuse liikme ilma kohtulikust puutumatuses põhihagiga otseselt seotud mis tahes vastuhagi suhtes.

5. EUFORi isikkoosseis ei ole kohustatud esinema kohtus tunnistajana.

6. EUFORi isikkoosseisu suhtes ei või võtta ühtegi täitemeedet, välja arvatud juhul, kui nende vastu on algatatud nende ametiülesannetega mitteseotud tsiviilmenetlus. EUFORi isikkoosseisu omand, mis on ELi relvajõudude juhataja poolt antud tõendi kohaselt vajalik nende ametiülesannete täitmiseks, ei saa kohtuotsuste, -lahendite või -määruste täitmiseks arestida. Tsviilkohtumenetluse puhul ei rakendata EUFORi isikkoosseisu suhtes mingisuguseid isikliku vabaduse piiranguid ega muid piiravaid meetmeid.

7. EUFORi isikkoosseisu puutumatus vastuvõtva riigi jurisdiktsiooni suhtes ei vabasta selle liikmeid asjakohaste lähetajariikide jurisdiktsioonist.

8. EUFORi isikkoosseis on EUFORile osutatud teenuste osas vabastatud vastuvõtvas riigis kehtivatest võimalikest sotsiaalkindlustuse sätetest.

9. EUFORi isikkoosseis on vabastatud neile EUFORi või lähetajariikide poolt makstava palga ja tasude ning samuti väljaspool vastuvõtvat riiki saadud tulude mis tahes vormis maksustamisest vastuvõtvas riigis.

10. EUFORi isikkoosseisule kuuluvad asjad ja isiklikud esemed on 30. aprilli 1992. aasta akti 2/92-UDEAC/556-CD-SE 1 kohaselt vabastatud kõikidest tollimaksudest ja lõivudest. Selliste maksuvabastuste saamiseks esitab ELi relvajõudude juhataja pädevatele asutustele tema poolt allkirjastatud avalduse maksuvabastustõendi saamiseks.

EUFORi isikkoosseisu isiklik pagas ei kuulu kontrollimisele, välja arvatud juhul, kui on tõsine põhjus arvata, et pagasis on asju või esemeid, mis ei ole mõeldud EUFORi isikkoosseisu liikme isiklikuks kasutamiseks, või kaupu, mille import või eksport on vastuvõtva riigi seadusega keelatud või mis kuuluvad vastuvõtva riigi karantiineeskirjade kohaselt kontrollimisele. Sellist kontrolli võib läbi viia üksnes asjaomase EUFORi isikkoosseisu liikme või EUFORi volitatud esindaja juuresolekul.

Artikkel 7

Kohapealt palgatud isikkoosseis

Kohapealt palgatud isikkoosseisu suhtes kehtivad privileegid ja immuuniteedid üksnes vastuvõtva riigi poolt lubatud ulatuses. Vastuvõttev riik teostab oma jurisdiktsiooni nimetatud isikkoosseisu suhtes siiski selliselt, et mitte ülemäära häirida operatsiooni ülesannete täitmist.

Artikkel 8

Kriminaaljurisdiktsioon

Lähetajariigi pädevatel asutustel on õigus teostada vastuvõtva riigi territooriumil neile lähetajariigi seadustega antud kogu kriminaal- ja distsiplinaarjurisdiktsiooni kõigi EUFORi isikkoosseisu liikmete suhtes, kes alluvad lähetajariigi asjakohastele õigusaktidele.

Artikkel 9

Vormiriietus ja relvad

1. Vormiriietust kantakse vastavalt ELi relvajõudude juhataja poolt vastuvõetud eeskirjadele.
2. EUFORi sõjaväelased võivad kanda relvi ja laskemoona tingimusel, et neile on antud selleks käsu alusel volitused.

Artikkel 10

Vastuvõtva riigi toetus ja lepingute sõlmimine

1. Vastuvõttev riik nõustub taotluse korral EUFORi abistama sobivate rajatiste leidmisel.
2. Vastuvõttev riik annab tasuta kasutada tema omanduses olevad rajatised ning eraõigusliku juriidilise isiku omanduses olevad rajatised, kui neid vajatakse EUFORi haldus- ja operatiivtegevuse läbiviimiseks.
3. Vastuvõttev riik annab oma vahendite ja võimete piires abi operatsiooni ettevalmistamisel, käivitamisel, läbiviimisel ja toetamisel. Operatsiooni läbiviimisega seotud vastuvõtva riigi abi ja toetust osutatakse samadel tingimustel nagu abi ja toetust vastuvõtva riigi relvajõududele.

4. Vastuvõtvas riigis EUFORi sõlmitud lepingute suhtes kohaldatav õigus määratakse kindlaks asjakohase lepinguga.

5. Lepingus võidakse sätestada, et lepingu kohaldamisest tulevate vaidluste suhtes kohaldatakse artikli 15 lõigetes 3 ja 4 osutatud vaidluste lahendamise korda.

6. Vastuvõttev riik hõlbustab EUFORi poolt äriüksustega operatsiooni eesmärgil sõlmitud lepingute rakendamist.

Artikkel 11

Rajatistes tehtavad muudatused

1. EUFOR võib vastavalt operatiivvajadustele rajatise ehitada, muuta või muul moel kohandada.
2. Sellise ehitamise, muutmise või kohandamise eest ei taotle vastuvõttev riik EUFORilt kompensatsiooni.

Artikkel 12

EUFORi isikkoosseisu liikme surm

1. Eli relvajõudude juhatajal on õigus võtta vastutus ja sobivad meetmed EUFORi isikkoosseisu surnud liikme ja tema isikliku vara kodumaale tagasi toimetamiseks.
2. EUFORi isikkoosseisu surnud liikmeid ei lahata ilma asjaomase riigi nõusoleku ning EUFORi ja/või asjaomase riigi esindaja juuresviibimiseta.
3. Vastuvõttev riik ja EUFOR teevad võimalikult ulatuslikku koostööd, et EUFORi isikkoosseisu surnud liige kiiresti kodumaale tagasi toimetada.

Artikkel 13

EUFORi ja sõjaväepolitsei julgeolek

1. Vastuvõttev riik võtab kõik asjakohased meetmed EUFORi ja selle isikkoosseisu ohutuse ja julgeoleku tagamiseks.
2. EUFORil on lubatud võtta meetmeid, mis on vajalikud tema rajatiste, sealhulgas õppusteks kasutatavate rajatiste kaitseks igasuguse välise ründe või sissetungimise eest.
3. Eli relvajõudude juhataja võib EUFORi rajatistes korra tagamiseks moodustada sõjaväepolitsei üksuse.
4. Sõjaväepolitsei üksus võib EUFORi isikkoosseisu seas korra ja distsipliini tagamiseks tegutseda ka väljaspool kõnealuseid rajatise, pidades nõu ja tehes koostööd vastuvõtva riigi sõjaväepolitsei või politseiga.

Artikkel 14

Side

1. EUFOR võib paigaldada ja kasutada raadiosaatjaid ja -vastuvõtjaid, samuti satelliitsidesüsteeme. EUFOR teeb koostööd vastuvõtva riigi pädevate asutustega, et vältida konflikte asjakohaste sageduste kasutamisel. Vastuvõttev riik võimaldab sagedusaladele juurdepääsu tasuta.
2. EUFORil on õigus pidada piiramatult sidet raadio (sealhulgas satelliit-, mobiil- ja käsiraadio), telefoni, telegraafi, telefaksi ja muude vahendite abil ning samuti õigus paigaldada selliseks sidepidamiseks EUFORi rajatistesse või nende vahele vajalikud vahendid, sealhulgas vedada kaableid ja maaliine operatsiooni jaoks.
3. Oma rajatiste piires võib EUFOR teha vajalikke korraldusi EUFORile ja/või EUFORi isikkoosseisule saabuva ja neilt välja posti edastamiseks.
4. Eespool osutatud seadmete installeerimine toimub tihedas koostöös vastuvõtva riigiga vastavalt käesoleva lepingu artiklis 18 sätestatud korrale.

Artikkel 15

Kahjunõuded surma, vigastuse, kahju või kaotsimineku korral

1. EUFOR ja EUFORi isikkoosseis ei vastuta era- või riigiomandile tekkinud mis tahes kahju või selle kaotsimineku eest, kui see on seotud operatiivvajaduste täitmisega või kui selle põhjuseks on rahvarahutustega või EUFORi vägede kaitsmisega seotud tegevus.
2. Vaidluste rahumeelseks lahendamiseks edastatakse lõikes 1 käsitlemata nõuded era- või riigiomandile tekitatud kahju või selle kaotsimineku eest ja samuti nõuded isikute surma või vigastuse ja EUFORi omandile tekitatud kahju või selle kaotsimineku eest vastuvõtva riigi pädevate asutuste kaudu EUFORile, kui nõude esitas vastuvõtva riigi juriidiline või füüsiline isik, või vastuvõtva riigi pädevatele asutustele, kui nõude esitas EUFOR.
3. Kui vaidlust ei saa rahumeelselt lahendada, esitatakse nõue nõudeid käsitlevale komisjonile, mis koosneb võrdsetel alustel EUFORi ja vastuvõtva riigi esindajatest. Nõuded lahendatakse ühisel kokkuleppel.
4. Kui nõudeid käsitlevas komisjonis lahendust ei saavutata:
  - a) lahendatakse kuni ja kaasa arvatud 40 000 euro suurused nõuded vastuvõtva riigi ja ELi esindajate vahel diplomaatiliste vahenditega;

- b) esitatakse punktis a osutatud summast suuremad nõuded vahekohtule, mille otsused on siduvad.

5. Vahekohus koosneb kolmest vahekohtunikust, kellest ühe määrab vastuvõttev riik, teise määrab EUFOR ja kolmanda määravad vastuvõttev riik ja EUFOR ühiselt. Kui üks pooltest ei määra vahekohtunikku kahe kuu jooksul või kui vastuvõtva riigi ja EUFORi vahel ei saavutata kolmanda vahekohtuniku määramise suhtes kokkulepet, määrab kõnealuse vahekohtuniku Euroopa Ühenduste Kohtu president.

6. EUFORi ja vastuvõtva riigi haldusasutuste vahel sõlmitakse haldusleping eesmärgiga määrata kindlaks nõudekomisjoni ja vahekohtu pädevus, nendes organites kohaldatav kord ja nõuete esitamise tingimused.

Artikkel 16

Sidepidamine ja vaidlused

1. Kõik käesoleva lepingu kohaldamisest tulenevad küsimused lahendavad EUFORi esindajad ja vastuvõtva riigi pädevad asutused ühiselt.
2. Varasemate lahenduste puudumise korral lahendatakse käesoleva lepingu tõlgendamist või kohaldamist käsitlevad vaidlused vastuvõtva riigi ja ELi esindajate vahel eranditult diplomaatiliste vahenditega.

Artikkel 17

Muud sätted

1. Kui käesolevas lepingus viidatakse EUFORi ja EUFORi isikkoosseisu privileegidele, immuuniteetidele ja õigustele, vastutab vastuvõtva riigi valitsus nende rakendamise ja järgimise eest asjakohaste pädevate kohalike asutuste poolt.
2. Ühtegi käesoleva lepingu sätet ei ole kavandatud ega tõlgendata nii, et sellega tehtaks erandeid mis tahes õigustest, mis ELi liikmesriigil või muul EUFORis osaleval riigil või selle personalil võivad olla muude lepingute kohaselt.

Artikkel 18

Rakendusmeetmed

Käesoleva lepingu kohaldamiseks võidakse operatiiv-, haldus- ja tehnilistes küsimustes sõlmida eraldi lepinguid ELi relvajõudude juhataja ja vastuvõtva riigi haldusasutuste vahel.

*Artikkel 19***Jõustumine ja lõpetamine**

1. Käesolevat lepingut kohaldatakse ajutiselt alates selle allakirjutamise päevast ja see jõustub, kui mõlemad lepinguosaliselised on lõpetanud oma sisese heakskiitmismenetluse, ning leping jääb jõusse kuupäevani, mil EUFORi teatel lahkub viimane EUFORi üksus ja EUFORi isikkoosseisu viimane liige.

2. Olenemata lõikest 1, kohaldatakse artikli 4 lõike 7, artikli 5 lõigete 1 kuni 3, 6 ja 7, artikli 6 lõigete 1, 3, 4, 6 ja 8 kuni 10, artikli 10 lõike 2, artikli 11, artikli 13 lõigete 1 ja 2 ning artikli 15 sätteid alates kuupäevast, mil esimene EUFORi isik-

koosseisu liige missioonile lähetati, kui see kuupäev on varasem kui käesoleva lepingu jõustumise kuupäev.

3. Käesolevat lepingut võib muuta poolte kirjalikul kokkuleppel.

4. Käesoleva lepingu lõpetamine ei mõjuta õigusi ega kohustusi, mis tulenevad käesoleva lepingu täitmisest enne selle lõpetamist.

Sõlmitud N'Djamenas 6. märtsil 2008. aastal neljas originaaleksemplaris prantsuse keeles.